

ÚRYVKY Z KRONIKY

KOSTELA SV. CYRILA A METODĚJE

V TÍSKU

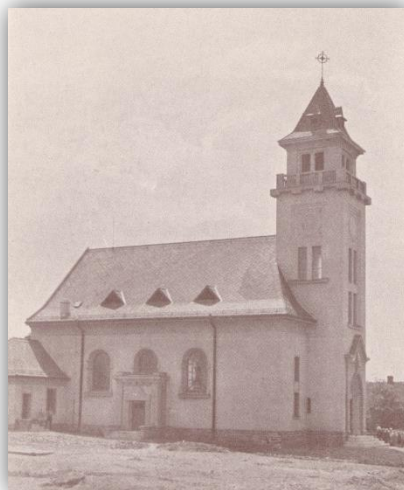
„Jazykem rodným Boží chválu pěli, mateřskou řečí knihy svaté psali,
Získali láskou Kristu národ celý, život nám na vše věky zachovali.
Nezhynie rod, jenž věřit neustane: Dědictví otců zachovej nám, Pane.“

Věnováno všem dobrodincům, kteří se zasloužili o stavbu chrámu sv. Cyrila a Metoděje v Tísku; všem
těm, kteří nezištně přiložili ruku k dílu a přispěli k slávě Boží.

Všem Vám upřímně Pán Bůh zaplat.

Zvláštní poděkování patří panu Josefu Lazeckému,
který podrobně sepsal události týkající se výstavby našeho tíseckého kostela,
a tak zachoval historii vzniku kostela budoucím generacím.

∞ PAMĚTI O VZNIKU A STAVBĚ KOSTELA V TÍSKU A TAKÉ NĚCO O OBCI SAMÉ ∞

Proč píší tyto řádky? Když se tak dnes, tj. téměř po 30 letech od stavby našeho kostela, dívám na běh dnešního života v naší obci, přicházím k názoru, že dnešní generace neví nebo zapomněla za jak těžkých podmínek toto dílo ke cti a slávě Boží bylo zbudováno. Pokud se náhodou zapřede řeč na začátky našeho kostela, tu vidíme, že z velké části naši věřící nejen mladí, ale i starší s údivem naslouchají těm, kteří ještě nezapomněli a na různé těžkosti se pamatují.

Myslím si, že na takové věci a hlavně na veliké oběti našich otců a předchůdců by se tak brzy zapomínat nemělo. Toto je hlavní důvod, proč kroniku píší. Ne pro sebe, ale pro ty, kteří přijdou po nás. Sehnal jsem potřebné doklady a záznamy a chci je pravdivě a nezkráceně zanechat těm, kteří jednou budou tyto řádky číst. Zanechávám věrný obraz toho v pravdě velikého díla. Velké oběti a starosti si jistě zaslouží, aby se na ně nezapomnělo.

Připomínám, že data z nejvýznamnějších událostí jsem čerpal buď přímo z dokladů, které mě ochotně zapůjčil důstojný pan Moris, farář ze Slatiny. Podrobnější údaje hlavně o obci, kapli, koupi pozemku pro hřbitov a kostel, o stavbě kostela a ostatní jsem získal ze zápisů paměti pana Josefa Plevana, rolníka z Tísku. Dobrým pomocníkem mi byl dosud žijící funkcionář a jeden z předních činitelů Kostelní jednoty sv. Jana Nepomuckého a později člena kostelního konkurenčního výboru pan Josef Hájek, tesař z Tísku. Na mnohé věci si však sám dobře pamatuji, zvláště na těžkosti finančního rázu, o kterých byla u nás doma denně řeč a starost. Otec jako pokladník velmi často s námi o všem hovořil. Časté schůzky a porady, jak překážky zdolat, byly takřka na denním pořádku.

Než dojdeme ve svých úvahách ke stavbě kostela, rád bych Vám, kdož budete tyto řádky jednou číst neb poslouchat, aspoň v krátkosti nastínil, jak to v našem Tísku před tím vypadalo. To, co jsem uvedl v následujících kapitolách o vzniku obce, stavbě školy, staré kapli, hřbitově jsem jen náhodou získal z pamětních záznamů již zmiňovaného pana Josefa Plevana. Myslím, že to vše je nutné vědět, abychom si mohli aspoň v hrubých rysech upřesnit obraz našich předků, v jakých poměrech žili a za jakých okolností ke stavbě kostela došlo. Početné rodiny, špatné výdělky, nezaměstnanost, 10-12 hodinová pracovní doba, o nějaké placené dovolené nebo o dětských přídavicích nebylo ani řeči. Životní úroveň tehdy a dnes se nedají porovnat a z mladých lidí si jen málokdo učiní správný obraz tehdejšího života. Případy, kde si smrt vzala otce - živitele, který zanechal pět, šest a někdy i více nezaopatřených dětí bez jakékoli pomoci, nebyly zvláštností. Jaká asi byla starost matky – vdovy! To si nedovedeme dnes už ani představit.

☞ NĚCO O OBCI TÍSKU ☞

O původu a vzniku obce Tísek není podrobných zpráv a nelze přesně říci počátek založení obce. V brožurě z roku 1936 vydané k 40. výročí bíloveckých okresů, kterou sepsal Alois Konvalinka, je také zmínka o obci Tísku. Z této brožury jsem vytáhl to, co je s naší obcí historicky spjata.

Roku 1377 patřila polovina obce Tísku pánům z Kravař a část rytířům na Slatině a z Hradce. Později celý Tísek připadl pánům slatinským. Rytíře později vystřídali na Slatině Lichtenburkové, původci manského zřízení na Slatině. Ve 14. století patřila Slatina pánům z Kravař, kteří vystavěli znovu kostel. Roku 1432 sídlil v sousedním Bítově význačný rytířský rod bítovských z Bítova. Přibližně v letech 1420-1430 prodal Tísek Jan ze Slatiny Hanuši Bítovskému. Jindřich Bítovský z Bítova vlastnil také mimo Bítov ještě Hrabýň, Horní Lhotu, Lubojaty, Klimkovice a Tísek. Jeho potomek Václav prodal roku 1518 všechny statky také na Opavsku a vyženil s Bohunkou Prusinovskou z Víckova Bystřici pod Hostýnem, kde se usadil. Jeho syn Václav se zúčastnil boje proti císaři Ferdinandu II. Pronásledoval také tehdejšího holešovského faráře Jana Sarkandra. Po bitvě na Bílé hoře bojoval znovu jako uprchlík v cizině proti císaři. V bitvě u Stínavy na Odře byl zajat a zastřelen v Brně roku 1634. Jeho smrtí končí zprávy o českém rytířském rodě Bítovských.

Starý rod pánů Sedlnických vlastnil celá desetiletí panství bílovecké a střídavě i okolní vsi Lubojaty, Bítov a Tísek. Tento rod Sedlnických vlastnil zemský archiv města Bílovce i okolních obcí. Po smrti hraběte Zdeňka Sedlnického, který zemřel v Opavě v listopadu 1912, nechal tento historický památný starý archiv jeho syn Zikmund Sedlnický odvézt do papírny v Opavě dne 5. prosince 1913. Jen pouhou náhodou byly z tohoto archivu zachyceny a zachráněny tři staré knihy, z nichž jednu odnesl Josef Plevan, rolník z Tísku. Právě v této knize jsou zachyceny aspoň zhruba některé údaje z let okolo roku 1700. Tak např. v roce 1712 čítala obec 43 popisných čísel, v roce 1890 bylo již 63 čísel a v roce 1938 bylo čísel 152.

Z doby, kdy obec měla 43 čísel je následující popis: „Grosse gemeinde Zeiske = Velká obec Tísek“. Obyvatelstvo bylo rozděleno do těchto skupin: celoročníci, půlročníci, zahradníci, starší domkaři s polem a domkaři bez polí.

Celoročníci:

- 1) Jedlička Ivan do r.1741
- 2) Lazecký Ivan do roku 1723
- 3) Tisovský Tomas do roku 1738
- 4) Kučera Ivan do roku 1743
- 5) Falhar Václav do roku 1739
- 6) Tisovský Matěj do roku 1725
- 7) Dluhoš Jakub do roku 1722
- 8) Dluhoš Václav do roku 1746
- 9) Falhar Jiří do roku 1725
- 10) Sonnek Tomáš do roku 1744
- 11) Vidlák Ondřej do roku 1728
- 12) Hájek Tomáš do roku 1712
- 13) Nikel Jan do roku 1746
- 14) Kubečka Pavel do roku 1746
- 15) Lazecký Jiří do roku 1738
- 16) Kubečka Josef do roku 1742
- 17) Tisovský Jiří do roku 1734
- 18) Kubečka Václav do roku 1745
- 19) Tisovský Valentin do roku 1731
- 20) Richtr Josef do roku 1736
- 21) Kubečka Jiří do roku 1743

Polorolníci:

- 1) Damovský Matěj do roku 1736
- 2) Tisovský Jan do roku 1728

Zahradníci:

- 1) Lazecký Martin do roku 1740
- 2) Nikel Ivan do roku 1720

Domkaři s pozemky:

- 1) Jedlička Matěj do roku 1717
- 2) Lazecký Jakob do roku 1735
- 3) Sonnek Martin do roku 1773

Domkaři bez pozemku:

1) Richter Venzel do roku 1730	8) Balner Andreas so roku 1739
2) Richter Tomas do roku 1745	9) Hájek Jakob do roku 1739
3) Richter Mathias do roku 1713	10) Nohel Paul do roku 1739
4) Lazecký Paul do roku 1739	11) Balner Georg do roku 1739
5) Pies Hans do roku 1739	12) Jedlička Martin do roku 1739
6) Havelka Jakob do roku 1739	13) Lubojatský Josef do roku 1742
7) Nohel Venzel do roku 1739	14) Falhar Jakob do roku 1743

V tomto seznamu je zajímavé, že obyvatelé Tísku v poslední skupině, bezzemci, jsou uváděni německými jmény.

Tehdejší obydlí byla stavěna ze dřeva a hlíny, střechy pak byly ze slámy (tzv. došky). Při požárech se k hašení používaly dlouhé tyče na koncích opatřené kovovými háky. Těmito háky se strhávaly hořící střechy a padající jiskry se zalévaly ručně vodou. Takto se hasívalo do roku 1888, kdy byla zakoupena první malá ruční stříkačka. Byla uschována v kůlně u Valentina Richtera. Prvním velitelem hasičů byl po 30 let František Dluhoš, který podle hasičského hesla „Bohu ke cti, bližnímu ku pomoci“ zasvětil dlouhá léta hasičské myšlence.

ŠKOLA

Do roku 1860 neměla obec žádné školní budovy. Do školy se chodilo do Slatiny dvakrát týdně na zkoušky. V Tísku učil číst a psát některý z občanů, který ovládal čtení, psaní a počty. Učilo se v některém z tíseckých stavení. V roce 1862 se začalo s přípravami ke stavbě školy. Ke stavbě však došlo až mezi léty 1868 – 1869, a to na místě, kde stojí škola nyní. Prvním předsedou školní rady byl Felix Plevan.

Většina občanů se usnesla rozdělit náklady spojené se stavbou školy. Společně nesli břemena práce, dovoz materiálu, jakož i složení hotových obnosů. Našli se ovšem i protivníci, kteří vší silou chtěli stavbu školy znemožnit. Jiní, když měli složit na ně připadající obnos, zle láteřili, že oni školu nepotřebují a také že nic nedají. Byly z toho soudy až v Opavě, což stálo i s advokáty značné obnosy. Když hádky a hašteřice nebraly konce, rozhodli se dva občané, a to Felix Plevan a Petr Dluhoš, nezaplacený zbytek za vzbouřence zaplatit rovným dílem. Tak skončila ostuda se stavbou první školy, která měla přinést lidem dobro, ale našla také odpor. Po vystavení se začaly vyučovat všechny děti bez rozdílu, zda rodiny platily nebo neplatily.

Roku 1903 byla škola zvětšena o nadstavbu na starých základech. Toto zvětšení školy stálo téměř 13.000 Kč a provádělo se za pana starosty Jana Lazeckého. Roku 1929 se střecha školy opravila a budova byla znovu omítnuta. Opravy vyšly na 23.000 Kč. Po válce roku 1945 byla škola silně poškozena válkou, brzy však byla opravená a vyučování začalo. Další oprava a zmodernizování školy došlo v letech 1969-1970.

KAPLE

V roce 1864 začaly přípravy pro stavbu kaple na rozcestí na bývalé kalužině. Měla být postavena dobročinností občanů dobrovolnými dary. Měla sloužit občanům co útulek k modlitbám a pobožnostem. Rok nato byla dostavěna a 18. října 1865 dává konzistoř v Olomouci povolení ke svěcení.

Kaple byla posvěcena dne 29. října 1865 odpoledne bez služeb Božích. Do evidence katastrů obce Tísek však byla zapsána až 9. března 1877, tj. za 12 let. Tato zpožděná registrace do katastru obce byla zaviněná dlouholetým sporem dvou občanů. Petr Richter chtěl mít kapli na svém pozemku u svého domu, kde do dnešního dne stojí malá kaplička se sochou sv. Jana Nepomuckého. Jeho odpůrce Jan Dluhoš řekl, že „kdyby měl čert na čertu stat, že kaple bude stát na pozemku obecním, a to na rozcestí“, kde skutečně stála. Spor šel tak daleko, že i o zboření se mluvilo. Nakonec se vše urovnalo a kaple stála na své místě. Jak už to bývá, že i každá sebe lepší a užitečnější věc má své nepřátelé, tak i stavba této kaple je měla. Křížová cesta do kaple byla odkazem syna Petra Dluhoše, který co vyučený krejčí zemřel svobodný. Po jeho smrti byla křížová cesta koupena a 21. srpna 1901 vysvěcena.

V letech 1910-1911 začalo jednání s konzistoří, aby bylo v kapli povoleno sloužit mše sv. Povolení bylo dáno důstojnému panu Františku Jedličkovi, zdejšímu rodáku, který zde přes prázdniny denně mši sv. v kapli sloužil. Povolení bylo jen pro všední dny, aby farní kostel v neděli nebyl zkrácen. Roku 1914 dává konzistoř další povolení pro sloužení mše sv. při dopoledních pohřbech. 21. ledna 1921 uděluje konzistoř povolení svatebních mší při oddávkách v kapli. Toto povolení platilo vždy na běžný rok a muselo se o ně každý rok žádat znovu. 26. ledna 1923 bylo žádáno, aby mohla být v kapli sloužena mše sv. v památné dny a významné dny a to na sv. Josefa, sv. Jana, sv. Hedviky a

v den Dušiček. Povolení udělil nám arcibiskup Dr. Antonín Cyril Stojan. Deputace ve složení důstojný pan farář Jaromír Küttel a Josef PLevan vyjednala prodloužení těchto mší sv. v tyto dny po dobu 10 let.

Je důležité se zmínit o přípisu arcibiskupské konzistoře o udělení mešního indultu a podmínek věřícím obce Tisku. Konzistoř uznává chvalitebný zájem věřících zdejší obce o služby Boží, a proto vychází všemožně vstříc zdejším občanům. Připomíná ale povinnosti jako příjařené obce ke kostelu farnímu. Dále jsme povinni bezplatně přivést a odvézt kněze ze Slatiny a zpět. Mešní indult byl povolen na 10 let, tj. od 1. ledna 1923 do 31. prosince 1932 generálním vikářem Dr. L. Prečanem.

Tato malá a prostá kaple sloužila zdejším věřícím po celá desetiletí, při svatebních oddavkách, při pohřbech, májových pobožnostech a různých příležitostech. Zvláště nutno vzpomenouti pobožností k Boží muce. Každou neděli a svátek se odpoledne shromáždili věřící u kaple při příznivém letním počasí a šlo se průvodem na horní konec obce ke kapličce Boží muka. Za zpěvu mariánských písní, litanii a modliteb, a vzpomínek na ty, kteří už odešli, byly tyto pobožnosti velmi oblíbené a hojně navštěvované. Pokud se pamatuji, byli při procesích k Boží muce zpěváci Jan Dluhoš, rolník, Valentin Richtár, rolník, Josef Richter a poslední Josef Slaný, řezník. V dobách nepříznivého počasí vyprošovali věřící pohodu, jakož i za přijatá dobrodiní děkovali Bohu a i tehdy hojně kapli navštěvovali. Mnozí také vzpomínali, že v ní byli sezdáni co manželé. Já jsem patřil mezi poslední sezdané v této kapli dne 16. června 1928. V měsíci máji se konaly denně v kapli májové pobožnosti, které byly taktéž hojně navštěvovány. Často se ani všichni do kaple nevešli a stáli venku.

Malá kaplička U Boží muky u Karlovic, u které stál obrovský javor a lípa, stojí dodnes. Stál tam asi 1 m vysoký památný kámen. Podle vyprávění starých lidí je tam pohřben voják z doby švédské války. Na kapli byl malý zvoněk, kterým se zvonilo zkrátka denně Anděl Páně. Také sloužil jako umíráček. Zvoník dostával za zvonění 5 zlatých ročně, později pak 100 Kč ročně.

Menší opravy na této obecní kapli dělali dobrodinci zdarma, takže obec neměla s touto kaplí takřka žádných vydání. Jak je zřejmé z toho, co jsem zde o této kapli vylíčil, sloužila velké většině občanů a obec neměla z ní žádné starosti a útraty, a přece i kaplička měla své odpůrce. Když kaple poprvé potřebovala větší opravy střechy a omítky, ukázalo se, kdo a kde jsou nepřátelé. Dne 29. března 1925 byl dán na pořad jednání obce zastupitelstva bod 7 – Oprava obecní kaple. Když bylo starostou sděleno, o jaké opravy se jedná, žádá radní Alois Lindovský o desetiminutovou přestávku. Radní Josef Lazecký vysvětluje, že opravy nejsou tak nákladné, a doporučuje opravu schválit. Alois Lindovský navrhuje, aby se kaple opravila s výhradou, že bude propůjčována i jiným sekcím k jejich náboženským úkonům. Radní Josef Lazecký toto rázně odmítá a žádá, aby bod byl vzat z pořadu a věc postoupena zákonnému řízení. Člen obecního zastupitelstva Emil Dluhoš žádá, aby bylo hlasováno o prvním návrhu Aloise Lindovského. Na žádost Josefa Lazeckého bylo hlasováno podle jmen.

Pro návrh Aloise Lindovského a Emila Dluhoše, aby kaple byla propůjčována i jiným sekcím k jejich náboženským úkonům (byly v obci 2-3 rodiny českobratrské a československé církve) hlasovali tyto občané:

Za stranu soc. dem.: Alois Lindovský, Emil Dluhoš, František Galus, Alfréd Lazecký, Valentin Frička, Adolf Richtár.

Proti návrhu hlasovali za stranu lidovou: Josef Lazecký, Josef Vajda, Josef PLevan, Josef Richter, Benedikt Nikel, Josef Slaný, Josef Hájek. Zástupci strany lidové se odvolali na usnesení obecního zastupitelstva ze dne 23. prosince 1914, kde se praví, že obec věnuje obecní kapli pro věčné časy bohoslužbě římskokatolické.

K opravě tedy nedošlo, avšak zárodek zneužití kaple pro úkony jinověrců bujel dále. Nesváry a tahanice měly často ohlas i u okresního a zemského úřadu v Opavě. Šlo to tak daleko, že se dokonce jednou objevila vyhláška, že v neděli o 1 hod odpolední budou v kapli českobratrské církevní obřady a při nich bude pokřtěno dítě Aloise Vajdy z Nového světa. Měl přijít českobratrský biskup Ctibor z Radvanic. Na zákrok úřadu a dokonce četnické stanice ze Slatiny a z Bílovce (po 1 četníku) a za účasti okresního hejtmana přijel komisař a celá věc byla zastavena. Byly ještě další ostudy a výtržnosti, avšak k opravě přece nedošlo, protože se připravovala stavba kostela.

✻HŘBITOV ✻

Myšlenka zřízení vlastního hřbitova v Tísku je velmi stará, ale vždy to bylo jen vroucí přání občanů. K uskutečnění však dlouhá léta nedošlo. Pohřbívalo se od nepaměti na farním hřbitově ve Slatině. Jak už to ale bývá každý je rád mezi svými, a tak i po smrti ve svém rodišti na rodné půdě si přeje odpočívat. Toto přání občanů neutuchalo, ale udržovalo se čím dál tím více. Zvláště po pohřbech za nepohody, v kruté zimě, kde bylo třeba házet sněhové závěje před koňmi, ožívala myšlenka vlastního hřbitova. Těsně před 1. Světovou válkou roku 1913 mělo dojít ke zřízení nového farního hřbitova ve Slatině. Starý totiž naprosto nevyhovoval a byl nedostačující pro celou farnost. Na toto zřízení nového hřbitova by musel Tísek, jako přífařena obec, přispět svým finančním podílem.

Někteří občané začali vážně uvažovat, jestli by nebylo rozumné zřídit si hřbitov vlastní. Tato myšlenka našla porozumění u některých občanů, snad nejhrošlivější byl Josef Plevan. Také okolnost, že s převážením mrtvol do Slatiny v případě nakašlivých nemocí bylo nebezpečí rozšiřování nákazy, byla zdůvodněním. Bral se v úvahu také případ války, protože sám farní hřbitov by nestačil. Válka byla skutečně, jak se asi po roce ukázalo, na dosah ruky.

Tyto dvě závažné okolnosti byly příčinou, že okresní hejtmanství v Bílovci poslalo přípis obci Tísku, zda by nechtěla obec přikročit ke zřízení vlastního hřbitova. Tento dopis nechal tehdejší starosta nepovšimnut, protože byl proti stavbě hřbitova. Až po urgenci okresního hejtmanství svěřil se starosta radnímu Josefu Plevanovi s otázkou Co dělat. Plevan žádá, aby zřízení hřbitova bylo dáno na pořad jednání obecního zastupitelstva. Současně byly podniknuty kroky, aby byl tento bod na jednání přijat. Plevan nabídnul zdarma pozemek u Karlovic, uprosil také svého otčima Petra Tisovského o finanční pomoc, a to na tehdejší poměry značný obnos ve výši 500 Kč. Nabídnul také dříví na oplocení. Celá věc zřízení hřbitova získávala stále více příznivců. Obecní zastupitelstvo rovněž 7 hlasy schválilo zřízení hřbitova. Proti zřízení byli 2 členové obecního výboru. Toto schválení proběhlo dne 15. dubna 1914 na schůzi obecního výboru.

Ke zřízení hřbitova bylo zapotřebí svolení farního úřadu ve Slatině. Toto povolení bylo ochotně dáno tehdejším farářem Jaromírem Küttlem. Komise, která měla schválit místo, kde se má hřbitov zřídit, byla v tomto složení: okresní hejtman Benda, důstojný pan farář Jaromír Küttel ze Slatiny a z Opavy pan Močkoř. Místa byla připravena tři, a to na pozemku pana Plevana u Karlovic, druhé místo na pozemku manželů Richteroých z fojtství a třetí místo už jen tak trochu pro formu na pozemku Jana a Julie Lindovských za školou. Byla vykopána díra v podobě hrobu, aby komise mohla zjistit složení zeminy. Tuto první práci pro hřbitov vykonali Josef Plevan a František Richter. K této komisi přivolal starosta k poradě také radní a zde došlo k nemilému výstupu. Radní Josef Hájek, rolník, se vyslovil, že on nikdy nesmí ležet pochován na Plevovém pozemku a že si to dá notářsky zajistit v závěti, aby byl pochován ve Slatině.

Komise však, aby předešla dalšímu sporu, dává obci na vůli rozhodnout, pro který pozemek se shodnou zástupci občanů. Rozhodlo se pro pozemek manželů Richteroých, a to tam kde nyní hřbitov stojí. Za několik dnů už občané přivezli zdarma potřebné latě a sloupy na oplocení hřbitova. Tyto práce lidé dělali zdarma, např. dovoz materiálu pro stavbu umrlčí komory (márnice). Lidé pracovali jako včely, že byla radost na to pohledět, říkali při tom: „Děláme to přece pro sebe“.

Josef Plevan dal zřídit u firmy Mader, stolařství v Bílovci, dvoje máry na svůj náklad. Náklad na stavbu márnice a menší výdaje se hřbitovem činil 1000 Kč, takže obec doplatila jen 500 Kč. Zápis do pozemkové knihy a kupní smlouvu pořídil Josef Plevan. Kupní smlouva musela být schválena zemským výborem a konzistoří v Olomouci, oboje ochotně vyřídil pan Josef Plevan. Při návštěvě konzistoře v Olomouci pan Plevan zároveň žádal o urychlení povolení ke svěcení nového hřbitova v Tísku. Toto povolení také přivezl a v neděli po velkém krmáši, tj. začátkem října 1914, byl náš nový hřbitov posvěcen důstojným panem farářem Jaromírem Küttlem a kaplanem důstojným panem Františkem Paitelem.

Ještě před svěcením zemřel zdejší občan František Hájek. Byl pochován jako první na zdejších hřbitově, proto jeho hrob zvlášť byl vysvěcen při pohřbu. První hrob kopali občané Josef Plevan a František Richter. Prvním hrobníkem v Tisku byl Leo Richtár. Hlavní kříž na hřbitově byl postaven jako dar manželů Františka a Amálie Tisovských za obnos 680 Kč. Výsadbu stromů provedl ochotně a bezplatně tehdejší řídící školy František Richter.

V první světové válce padlo asi 12 občanů z naší obce a bylo jim dopřáno odpočívát v posvátné zemi naší obce. Mezi nimi byli také příznivci nově zřízeného hřbitova. Byli však i takoví, kteří si to nepřáli a chtěli to mít notářsky zajištěno v závěti, že chtějí do Slatiny, než aby měli být na Plevanovém pozemku pochováni. Splnilo se to i Josefu Hájkovi, který dříve věčným spánkem někde v cizině.

Hřbitov má parcelu 243/3, je zapsán ve složce pozemkové knihy č.285 v Tisku. Hřbitov byl rozdělen na 10 oddělení, a sice první oddělení pro děti, druhé pro mládence a panny, třetí a čtvrté pro ostatní dospělé, páté oddělení tvořily rodinné hroby, šesté bylo pro nekřtěňátka, sedmé pro jinověrce, osmé pro samovrahy, deváté místo bylo pro márnici, desáté bylo volné prostranství kolem silnice. Hřbitov měl svůj hřbitovní fond, do kterého plynuly různé poplatky ze hřbitova, jako např. poplatky za rodinné hroby a jiné.

V roce 1930-1931 byl hřbitov znovu oplocen rámovým drátěným plotem, protože dřevěný plot byl po 15 letech zchátralý. Plot zhotovil rodák z Tisku, František Lazecký ze Slezské Ostravy za obnos něco přes 5.000 Kč. Na úhradu oplocení byl použit hřbitovní fond a jen malou částkou přispěla obec ze svých prostředků. Po oplocení a zaplacení hřbitova za starostování Josefa Vašice začali zástupci sociálně demokratické strany navrhopvat změnu hřbitovního řádu. Jako důvod uváděli, že obec hřbitov oplotila, tzn. malým příspěvkem přispěla na oplocení. Bylo jasné, že se jim nejedná o nic jiného, než o to aby byl hřbitov obecní a ne katolický.

Nový hřbitovní řád byl v pozmeněném pořadí starostou Janem Dluhošem dán na denní pořad schůze obecního zastupitelstva. Dne 8. ledna 1936 hlavní navrhovatel Alois Lindovský žádá zrušení starého hřbitovního řádu a přijetí nového. Nový hřbitovní řád byl někým vypracován na okresním úřadě v Bílovci. Nový hřbitovní řád byl po doplnění a doporučení Emila Dluhoše přijat a schválen většinou, tj. 8 hlasy (sociálně demokratická strana a strana agrární). Proti byly 4 hlasy a 2 se zdrželi hlasování. Proti tomuto usnesení podali občané a farní úřad, který námítky doplnil, odvolání k okresnímu úřadu v Bílovci. Nový hřbitovní řád byl upraven v tomto složení: 1 – rodinné hroby, 2 - pořadí, 3 - volné prostranství.

Toto složení v pohřbívání vzbudilo značný odpor u většiny občanů, že mají být pochováni společně se samovrahy a jinověrci. Stojí za to připomenouti, že v těžkých začátcích se stavbou hřbitova hlavní odpůrci prohlašovali, že hřbitova nepotřebují. Někdo chtěl být pochován pod jabloní či hruškou, jiný třeba v „moskovicích“. To byly výroky dosti časté a hlavně od lidí velmi pokrokových. Novým hřbitovním řádem se jinověrci tvrdohlavě tlačí mezi katolíky aspoň po smrti.

Musím se však u této příležitosti, co píši tyto vzpomínky, zmínit o pohřbívání. Za ta dlouhá léta co hřbitov je zřízen (50 let) jsou pohřby až na velmi malé výjimky s katolickými obřady. Pamatuji několik případů, kdy náhlá smrt překvapila rodinu bez vyznání, a pozůstalí žádali o katolické obřady a pohřbení. Byly z toho také nepříjemnosti, když kněz nemohl přáním vyhovět. Na opačný případ se však nepamatuji, že by katolík se „tlačil mezi jinověrce“ nebo žádal být pohřben jinak než katolicky. Dál se musím zmínit o tom, že z osady Karlovice, která patří k obci Slatině, se pochovává na hřbitově v Tisku. Jen ojedinělé případy – za ta léta asi 5 případů - se pohřbilo ve Slatině. Hřbitovní řád byl schválen obecním zastupitelstvem dne 15. dubna 1914.

Jaké byly poplatky? Při objednání hrobu se zaplatí u starosty za dospělé hrob 1 Kč, za dítě do 14 let 0,50 Kč; rodinné hroby 25 Kč na 40-50 let. Z těchto poplatků se zřídí hřbitovní fond, který má sloužit pro opravu a údržbu hřbitova.

Hrobaři a hrobařské poplatky:

- hrob I. třídy velký – 12 Kč, dětský 10 Kč
- hrob II. třídy velký 10 Kč, dětský 8 Kč
- hrob III. třídy velký 8 Kč, dětský 6 Kč

Za vykopání hrobu pro chudé, tj. na obecní útraty, přísluší hrobaři za velký hrob 6 Kč, za dětský 4 Kč.

Hřbitovní řád byl schválen v Bílovci okresním hejtmánstvím dne 17. ledna 1915. V roce 1967 byla postavena po pravé straně u vchodu mramorová deska s výstražným nápisem, že úcta k těm, kteří tu dřímají tichým spánkem nás živé zavazuje, abychom se na hřbitově chovali důstojně a slušně.

V roce 1968 byl na zdejším hřbitově pochován zdejší rodák JUDr. František Jedlička, jeden z hlavních činníků Kostelní jednoty a zasloužilý funkcionář při stavbě kostela a před léty i hřbitova a současně první kněz z naší obce Tísek.

∞ 1913 ∞

Přípravný výbor pozval co řečníka a znalce Dr. Cyrila Stojana probošta z Kroměříže, aby promluvil o výhodách vlastní duchovní správy. Důstojný pán Dr. A. C. Stojan se uvolnil v pondělí velikonoční dne 25. března 1913 a navštívil Tísek. Jeho poutavá řeč zaujala přítomné občany, takže takřka všichni vstoupili za členy Kostelní jednoty. Tuto zdařilou schůzi řídil mladý nadšený kněz František Jedlička - zdejší rodák.

Po všestranném vysvětlení o zřízení hřbitova, duchovní správy a především o stavbě kostela slibuje Dr. A. C. Stojan jako říšský zemský poslanec a probošt všestrannou pomoc radou i skutkem jak u zemského výboru, tak i u vlády. Po stručném výkladu schválených stanov Kostelní jednoty pro Tísek a Karlovice se konala ihned první ustavující valná hromada. Z přihlášených členů byl zvolen výbor, který se ustavil následovně: protektorem byl zvolen podle stanov: důstojný pan Jaromír Küttel, farář ve Slatině; starostou Dr. A. C. Stojan, říšský a zemský poslanec a probošt v Kroměříži; místostarostou Stanislav Richter, kovář z Tísku; jednatelem se stal František Jedlička, katecheta v Prostějově; pokladníkem Jan Richter, majitel fojtství v Tísku.

Dalšími členy výboru byli: Peter Richter, rolník a starosta obce; Josef Hájek rolník; Josef Vajda; Josef Dluhoš chalupník; František Tisovský zahradník; Josef Lazecký zedník; Alois Havelek zedník; Armand Lazecký rolník; Peter Richter dělník; Josef Slaný hostinský-řezník.

Náhradníky se stali: Jan Hájek, bednář; Jan Nikel, domkař; Jan Richtár; Karel Dluhoš, domkař.

Revizoři účtů byli zvoleni: Valentin Richtár, rolník, Alois Richtár, dělník.

Výběr členského příspěvku byl stanoven na 1 Kč ročně. Pro krátkost času nemohlo býti podrobně vysvětleno vše potřebné, protože byla svolána další schůze o svatodušních svátcích. Počet zapsaných členů činil 355. Na jejich získání mají největší zásluhy tito členové výboru: Stanislav Richter, Josef Hájek, Josef Lazecký, kteří provedli soupis dům od domu.

∞ 1914 ∞

V tomto roce byl upraven oltář v kapli pro sloužení mše sv. Tuto aktivitu finančně podpořili Josef Jedlička a Stanislav Dluhoš. Kalich a pohřební věci obstaral důstojný pán František Jedlička - jednak dary, jednak sbírkou na svém působišti v Prostějově, zařídil taktéž i mešní roucha bílé a černé barvy od farního úřadu v Prostějově, červené od farního úřadu v Kunvaldě u Suchdola. Akce o zřízení vlastního hřbitova pokročila tak dalece, že uskutečnění bude možné ještě letos, a to díky daru 500 Kč pana Petra Tisovského. Hřbitov byl skutečně předán svému účelu v roce 1914. Zpráva pokladní praví, že Kostelní jednota má celkem 2320 Kč, 82 haléřů čistého jmění. Novými členy se stali: Jan, Anežka, Hedvika Jedličkovi, Alois Richter, Ludvík a Emilie Vidlákoví. Z 309 členů za rok 1913 nezaplatilo 46 příspěvky. Návrh uspořádat sbírku pan jednatel Kostelní jednoty nedoporučuje pro velmi napjatou světovou situaci. Pokud vše pomine, může se sbírka provést na podzim.

1915

Zápis valné hromady říká, že tušení pana jednatele v květnu bylo bohužel pravdivé. Nastala válka, která si i z naší obce - z výboru i členstva Kostelní jednoty - vyžádala své oběti. Byli to: Jan Richter, který byl po bitvě u Lvova přejat těžkým dělem; Josef Hájek, podle posledních zpráv padl na Soči na italské frontě; Josef Dluhoš zemřel při zimním tažení v Karpatech na tyfus, dále padl studující Alois Richter, který z bojiště psal rodičům, aby nezapomněli platit příspěvek za něho do Kostelní jednoty. Další obětí se stal Bohumil Lazecký. Několik bylo nezvěstných, zraněných a také zajatých. Spolková činnost Kostelní jednoty ochabla. Přesto bylo žádáno o povolení ke sloužení Requiem při pohřbech. Žádost byla vyřízena kladně dne 14. prosince 1915 a současně bylo povoleno sloužit mše sv. při pohřbech dopoledne s platností na dobu 10 let. První Requiem se sloužilo při pohřbu člena Stanislava Dluhoše, který upravit v kapli oltář pro bohoslužbu.

Pokladní zpráva dodává, že rodiče padlého Josefa Dluhoše darovali na uctění jeho památky Kostelní jednotě obnos 2000Kč a rodiče padlého Aloise Richtera 100 Kč. Škoda jen těch mladých a nadějných životů.

Stav jmění koncem roku 1915 obnáší 5866 Kč 61 haléřů. Obětavé členky se hlásí, že při pohřbech budou sbírat na kostel na hřbitově. Důstojný pan František Jedlička vybízí k obětavosti a k naději, že válka brzy skončí a budeme mít tolik finančních prostředků, že postavíme „kostel mírový“.

1916

Zápis z valné hromady tohoto roku je velice smutný. Již třetí Vánoce tráví naši drazí na různých bojištích a doma ženy, starci a děti žijí ve strachu o ně. Konec války a míru je v nedozírné dálce. Pan farář Jedlička vyzvedá právě v tak těžkých dobách důležitost náboženství a spojení se svátostným Spasitelem. Kolik slz před svatostánkem setřeno, kolik proseb a vzdechů vyslyšeno a kolik víry a útěchy vyprošeno.

Činnost Kostelní jednoty klesla na bod mrazu. Vždyť z celého výboru zůstali doma pouze funkcionáři. Jednota pomýšlí na zřízení společného pomníku padlým z bojiště na hřbitově.

Zpráva pokladní uvádí dva dary, a to od paní Anny Lazecké, která přispěla částkou 100 Kč, a pana Františka Richtera, také 100 Kč. Další dar činil 1000Kč a byl od manželů Jana a Anežky Jedličkových za spásu duše jejich syna Josefa, který se tragickým způsobem stal obětí války.

Stav pokladny do konce roku 1916 činí 7650 Kč 70 haléřů.

1917

Záznamy jsou za tento rok velmi chudé, poněvadž veškerá činnost Kostelní jednoty je upřena na válku, která stále trvá. Metla války zanechává za sebou spoušť a hrůzu. K tomu se přidalo katastrofální sucho, jakého není pamětníka v naší obci. Utrpení zdejších lidí se tím ještě zvětšuje (5 měsíců nepršelo).

Nejmenovaná osoba darovala 200 Kč. Stav pokladny ke konci roku 1917 činí 8487 Kč 67 haléřů.

☞ 1918 ☞

Tento vpravdě historický rok pro celý náš národ byl také důležitým mezníkem v životě Kostelní jednoty sv. Jana Nepomuckého v Tísku. Na své výroční schůzi důstojný pan František Jedlička vzpomíná této události tak významné pro český národ. Po třistaleté porobě vstává český lid ze spánku a povolává 28. října 1918 svůj samostatný československý stát s prvním voleným prezidentem Tomášem Garriguem Masarykem v čele. Prolitá krev našich bratří, otců a synů nese ovoce. Komenského proroctví se naplnilo: „**Věřím i já Bohu, že po přejítí vichřice hněvu Božího, vláda věcí Tvých zase k Tobě se navrátí, ó lide český.**“

Hořkou kapkou do této všeobecné radosti bylo pro nás české katolíky zboření sloupu mariánského v Praze, zneuctění a ničení křížů a soch svatojánských.

Radost těch, kteří se šťastně vrátili z bojišť, byla tím větší, že společně slibují pracovat na stavbě kostela ve svobodné vlasti. Tak jako každá i sebeužitečnější věc má své odpůrce i zde se našli a vystrkují růžky. Byly úmyslně rozšiřovány výhrůžky, že kostel se stavět nesmí a pokud se postaví, bude zapálen. Na kostel se sbírá, na to peníze jsou a dědiny se topí v blátě. Závistivci vždycky byli, jsou a budou. Kostelní jednota si peníze na stavbu kostela šetří sama, dostává dary od svých členů, ale od nějaké organizace neobdržela ani haléře.

Důstojný pan Jedlička sděluje přítomným své zkušenosti získaných od pana faráře z Mariánských hor, který ve svém rodišti postavil kostelík před válkou. Dále vybízí členstvo ke svornosti a dobrodinci ať neodkládají své dary na „až se začne“, ale ať přispějí hned.

V tomto roce se zakoupilo stavební místo pro kostel. Majetkový stav jednoty ke konci roku 1918 činí 10.448 Kč 57 haléřů.

☞ 1919 ☞

V tomto poválečném roce přichází život v Kostelní jednotě opět do svého chodu. S tím také přicházejí i překážky a úskoky. Jsou rozšiřovány pověsti a tvrzení, že Kostelní jednota upsala všechny peníze na válečné půjčky a teď je všechny ztratí. Důstojný pan František Jedlička vyvrací podobné klepy a vyzývá všechny, ať se přesvědčí v knihách, že na válečné půjčky se neupsal ani haléře. Dále sděluje pan Jedlička, že konečně byla zadána stavba spojované silnice k Ostravě a s prací se začne hned na jaře. Možnost výdělků jistě bude mít příznivý vliv na pokladnu naší Kostelní jednoty. Doufejme, že s pomocí Boží kostel v Tísku postavíme.

Dále sděluje jednatel radostnou zprávu, že i krajané za mořem se o náš kostel zajímají a slíbili nějakým obnosem přispěti. Jest to rodina bývalého majitele zdejšího fojtství Jana Gelnara, která žije v Texasu, USA. Méně radostnou zprávu podává, že kupní smlouvu pozemku pro kostel majitel zrušil, takže nemáme stavební místo.

V důsledku poklesu ceny peněz byl zvýšen příspěvek za členství z 1 Kč na 2 Kč ročně. Většími dary přispěli tito dobrodinci: Armand Lazecký 400 Kč, Terezie Vavrečková, Anna Dluhošová, Valentin Richtár a z pozůstalosti Petr a Anežka Bučkovi po 200 Kč. Po 100 Kč přispěla nejmenovaná osoba a dále Marie Hájková, Karel Stanovský, Fr. Lazecký z Karlovic, Fr. Havelek, Petr Richter, Jan Richter, Karel Lazecký po 160 Kč.

V den valné hromady slaví pan prezident T. G. Masaryk své narozeniny. Pro jeho neocenitelné zásluhy o náš národ provolává valná hromada tatíčkově Masarykovi třikrát sláva.

Celková hotovost Kostelní jednoty činí 14.140 Kč 69 haléřů.

Je nutné se zmínit, že v roce 1919 byla v Tísku založena Československá strana lidová, která byla velkým pomocníkem Kostelní jednotě až do postavení kostela. Její zástupci jak v obecním zastupitelstvu, tak v obecní radě nebo v záložně byli vždy na svém místě, jednalo-li se o kostel. Také různé interpelace u nadřazených orgánů se provádělo prostřednictvím této strany.

1920

V tomto roce obec podává žádost o zřízení samostatné duchovní správy na ministerstvo školství a národní osvěty, na arcibiskupskou konzistoř, která po šetření a slyšení farního i děkanského úřadu ve Slatině a v Bílovci schválila i uznala potřebu a nutnost samostatné duchovní správy.

Okresní politická správa činí dotaz, jak dalece celá záležitost pokročila. Obzvlášť jak se to má se stavbou kostela. Letos poprvé jsme obdrželi povolení sezdávat snoubence v místní kapliče. Jako první sezdáným byl místní řídící učitel František Richter s Amálií Jedličkovou. Obě tyto rodiny mají velké zásluhy o Jednotu. Druhou zde slavil náměstek Jan Dluhoš s Anežkou Stanovskou. Při těchto svatbách se sloužila mše sv. v novém bílém ornátu, který zhotovila ct. Sestra Agilberta, materiál zakoupili dobrodinci.

Dle pokladní zprávy bylo sebráno při pohřbech 507 Kč 28 haléřů, na členských příspěvcích 528 Kč. Většími dary přispěli nejmenovaný dárce 400 Kč, Josefa Fričková 100 Kč, z pozůstalosti Jana Havelka 400 Kč a další nejmenovaná osoba 500 Kč. Stav pokladny ke konci roku 1920 je 17.219 Kč 8 haléřů.

Nepříjemná zpráva říká, že pozemek slíbený důstojnému panu Františku Jedličkovi pro stavbu kostela byl majitelem pozemku odřeknut, a proto jsme zase bez stavebního místa.

1921

V roce 1921 došlo k důležitému řízení ohledně samostatné duchovní správy v Tísku. Ke komisionálnímu řízení došlo dne 4. června 1921. Podávám zde aspoň velmi stručný výťah z úředního zápisu zemské vlády z tohoto dne.

Předmětem jednání je komisionální šetření a jednání o zřízení samostatné fary v obci Tísku, které bylo nařízeno výnosem zemské slezské vlády ze dne 17. května 1921. Přítomní byli: Lyonel Košut, rada zemské slezské vlády jako vedoucí komise; Dr. Ladislav Květoň, okresní hejtman v Bílovci jako zástupce okresní správy v Bílovci; Dr. Augustin Henzl, děkan v Bílovci v zastoupení arcibiskupské konzistoře v Olomouci; Dr. Jaromír Küttel, farář ve Slatině; Amand Lazecký, starosta obce Tísku; Josef Lazecký, radní v Tísku; Karel Vidlák, předseda stavební komise ve Slatině; Antonín Nykel, zástupce patronátu Slatina; Stanislav Richter, místopředseda; Jan Richter, pokladník; důstojný pan František Jedlička, člen výboru a zástupci Kostelní jednoty v Tísku.

Vyjádření zástupců jednotlivých orgánů:

1. Karel Vidlák proti vyřazení obce v zásadě ničeho nenamítá, ale žádá odškodnění.
2. Antonín Nykel za patronát nemá žádných námitek proti vyřazení obce Tísku.
3. Dp. Jaromír Küttel, místopředseda a farář ve Slatině, souhlasí bez výhrad a vzdává se jakékoli náhrady připadajících štolových poplatků
4. Zjištění farního obvodu v Tísku. Farní obvod zaujímá jen politickou obec Tísek. Poznamenává se však možnost, že pokud by kolonie Karlovice o přiřazení požádala, bude na toto brán zřetel.
5. Podle posledního sčítání obyvatelstva v únoru 1921 čítá obec 614 osob, z toho 575 katolíků; Karlovice čítají 94 osoby, z toho 93 katolíci. Důvody pro vyřazení z farnosti Slatina byly následující: vzdálenost, špatná cesta, sněhové závěje a další.
6. Popis kostela (kaple). V obci je kaple, ve které se již odbyvá katolická bohoslužba a obřady. Podotýká se, že v obci stává od roku 1913. Kostelní jednota je pro vystavení nového kostela. Jmění jednoty obnáší 20.000 Kč. Obec je oslovena kvůli ubytování faráře a úhrady tohoto bytu

7. V obci Tísek je hřbitov patřící obci, který odpovídá potřebám obce. Další povinnosti a závazky připadající na obec Tísek přijímají zástupci obce bez výhrady jen s prosbou, aby s ohledem na překerní finanční situaci vzniklou stavbou silnice převzala ubytování faráře náboženská Matice.
8. Kostelní jednota prosí o uskutečnění vyřazení a osamostatnění obce tísecké z obvodu farní správy ve Slatině a zavazují se všemi silami a prostředky tuto akci podporovat.
9. Za okresní polní správu v Bílovci. Na základě výsledku komisionálního řízení a zjištění potřeby zřízení duchovní správy v Tísku, příp. s připojením Karlovic, jsem s žádostí obce Tísku a s jejím vyhověním srozuměn. Vzhledem na finanční stav obce nemohu, než co nejvřeleji doporučit její žádost k převzetí dotace faráře na účet náboženské Matice. Dr. Košut, zemský vládní rada.

Toto je stručný obsah výsledku komisionálního šetření o zřízení samostatné duchovní správy pro obec Tísek. Výlohy spojené s tímto řízením v obnosu 184 Kč hradí ze svého důstojný pan Fr. Jedlička. Slatinská komise žádá odstupné 9,300 Kč. Je navrženo zdejší obcí zažádat o bezplatné vypuštění této částky, v nejhorsím případě získat 10ti letý průměr kostelních přirážek v nejvyšším obnose 2000-2500 Kč, kterýžto obnos chce zaplatit rovněž František Jedlička ze svých prostředků.

Ještě v tomto roce bylo dáno na pořad jednání obecního zastupitelstva v Tísku zřízení samostatné duchovní správy, a to dvakrát. První dne 27. července 1921. Pro zřízení hlasovali: Leo Richtár, Josef Lazecký, Josef Lindovský, Josef Vajda, Josef Dluhoš. Proti hlasovali: Josef Vašica, Josef Dluhoš, Alois Lindovský a František Havelek. Hlasování podle volebního obecního řádu bylo neplatné. Druhá schůze obecního zastupitelstva se uskutečnila 17. září 1921. Hlasovalo se takto (jmenný seznam není podchycen jen výsledek): 7 členů obecního zastupitelstva hlasovalo pro zřízení a 7 proti. Starosta svým hlasem rozhoduje pro přijetí. Tento velice složitý akt byl na pohled konečně vyřešen, avšak k uskutečnění přece jen nedošlo.

Konec tohoto roku uzavírám opět zprávou o finančním stavu pokladny Kostelní jednoty: ofěra v kapli 383 Kč 28 haléřů; na hřbitově vybráno 682 Kč 68 haléřů; na členských příspěvcích 975 Kč; na darech 896 Kč; při slezské pouti na sv. Hostýn 240 Kč; úrok 938 Kč 88 haléřů. Hotovost koncem roku 1921 činí 21.435 Kč 32 haléřů.

V roce 1921 byla v Tísku založena Jednota Orel, jejíž členové většinou mladí lidé se plně zapojují do práce Kostelní jednoty.

✂ 1922 ✂

V roce 1922 postoupila Kostelní jednota zase aspoň o malý krůček ke svému konečnému cíli. Po několika jednáních bylo rozhodnuto, aby členové výboru provedli obchůzku v obci číslo od čísla a provedli soupis, kolik kdo by na stavbu kostela a čím přispěl. Soupis obsahoval toto: Kolik občané přispějí v penězích, kdo obstará materiál, povozy a ruční práce. Dále se jednalo o místě, kde by měl nový kostel stát. Byla vyhlédnuta tři místa, a to: u kříže na rozcestí na pozemku pana Františka Dluhoše, dále vedle hřbitova na pozemku pana Jana Richtera a třetí u kapličky „Boží muka“ na pozemku pana Armanda Lazeckého.

S majiteli těchto pozemků z pověření valné hromady bude jednat důstojný pan František Jedlička. Ten také děkuje na valné hromadě dvěma obětavým členům, a to Josefu Lazeckému a Leonu Richtárovi za sbírky na slezské pouti na Hostýně, kteří po dva roky tyto sbírky vedli.

V tomto roce byl zvolen nový výbor: starostou se stala Jeho arcibiskupská Milost Dr. A. C. Stojan arcibiskup olomoucký.

Místostarostou Stanislav Richtár, Fr. Dluhoš, protektorem pan děkan Jaromír Küttel, Leo Richtár, jednatelem František Richter, řídící učite a Benedikt Satek. Pokladníky byli jmenováni Josef Lazecký a Peter Richter. Zbylý výbor tvořili Jan Richter, Benedikt Nikel, František Lazecký,

Josef Richter, Josef Slaný, Fr. Tisovský. Náhradníky byli Jan Hájek, Josef Vajda, Anežka Richterová, Alois Havelek, František Havelek. Revisory byli zvoleni Armand Lazecký a Josef Plevan.

V tomto roce jsme obdrželi nemilou zprávu - žádost o zřízení samostatné duchovní správy byla ministerstvem školství a osvěty zamítnuta pro finanční potíže obce.

Stav pokladny ke konci roku 1922 je následující: 14688 Kč 60 haléřů. Jsou zde zahrnuty sbírky ze slezské pouti na sv. Hostýn (v roce 1921 se vybralo 205,20 Kč a 35 Kč v Hrabyni; v roce 1922 činila sbírka 509,70 Kč).

☞ 1923 ☞

Prvním krokem v tomto roce bylo uskutečnění obchůzky dům od domu za účelem, čím a kolik kdo přispěje na stavbu nového kostela. Obchůzky se dobrovolně účastnili tito členové: Josef Lazecký, Leo Richtár a František Lazecký z Karlovic za spoluúčasti důstojného pana Františka Jedličky.

Byla vyřízena žádost sloužit mši sv. v kapli na sv. Josefa, sv. Jana Nepomuckého, sv. Hedviky, o posvícení, na začátek a konec školního roku a zádušní mše sv. ve všední dny.

Za dozorce účtů Armanda Lazeckého, který se odstěhoval, byl navrhnut Josef Vajda. Za zemřelého člena výboru Benedikta Satka byl povolán Josef Hájek.

Postihla nás náhlá smrt našeho starosty nejdůstojnějšího pana A. C. Stojana, arcibiskupa a velkého našeho dobrodince a zakladatele naší Kostelní Jednoty. Nechť Pán Bůh dobrotivý mu odplatí za to, co pro jeho čest a slávu vykonal.

Konečný stav pokladny na konci roku činí 27.423 Kč 77 haléřů.

Jako dodatek chtěl bych zaznamenat jako pamětník těchto událostí toto:

Úmrtí arcibiskupa Dr. A. C. Stojana bylo těžkou ránou nejen pro naši Kostelní jednotu, ale pro celou katolickou církev zejména pro Moravu. On to byl, který Matičku Boží svatohostýnskou proslavil jako Ochránkyni našeho lidu. On to byl, který vyzýval katolické rodiny k životu v pravdě křesťanském. On to byl, který vyzýval naši mládež a prosil o kněžská povolání. Jeho odkaz byl tak bohatý pro naši Cyrilometodějskou historickou tradici, že je uznáván jako tatíček Stojan v naší olomoucké arcidiecézi. Do jeho rámce bohumilé životní tradice patří i založení naší Kostelní jednoty sv. Jana Nepomuckého v Tisku, která měla za úkol postavit nový kostel v Tisku. Za svého života žehnal této naší práci, podporoval ze všech sil úsilí našich činitelů jak hmotně, tak i morálně. Máme mu být v této věci vděční. Nechť Všemohoucí Pán Bůh mu toto vše doplatí na věčnosti.

☞ 1924 ☞

Tento rok nezaznamenává žádné zvláštní údaje o činnosti Kostelní jednoty. Věřící podnikli společný zákrok v Tisku u arcibiskupské konzistoře o ponechání pana kaplana ve Slatině, jehož odchodem by byl nejvíce postižen Tísek. Akce měla úspěch a pan kaplan je i nadále ponechán ve Slatině.

Činnost Kostelní jednoty neochabuje, ale naopak pracuje bez hluku, tiše, na velkém díle stavby kostela. Konají se sbírky při každé možné příležitosti v kapli a na hřbitově. Vzpomínám na obětavé členky Anežku Richterovou, Františku Hájkovou a Františku Lindovskou, které za každého počasí sbíraly korunky pro Kostelní jednotu a vybírají i nezaplacené členské příspěvky.

Stav pokladny koncem roku 1924 činí 30.214 Kč 90 haléřů. Ke stavu pokladny nutno podotknout, že v tomto roce nebyly žádné větší dary a přece obnos roste sám od sebe. Můžou za to připsané úroky z obnosu uloženého u občanské záložny v Tisku - úrok za 1. pololetí je 832,76 Kč, za 11. pololetí 870,80 Kč.

1925

Také tento rok nevykazuje žádné zvláštní události, spíše je to tichá, cílevědomá práce pro dobrou věc. Kostelní jednota dává na celoroční modlení a jednu zádušní mši sv. za zemřelé členy jednoty.

Hlavními příjmy se v tomto roce staly členské příspěvky (492 Kč), sbírky na hřbitově (462 Kč), svatby(254 Kč), úroky (1862 Kč). Je radostné konstatovat, jak kapitola sbírání korunek pro zbudování stánku Božího roste. Celkový stav jmění na konci roku 1925 činí 33.394,91 Kč.

Za zmínku stojí malý úryvek z valné hromady Kostelní jednoty, kde se důstojný pan František Jedlička velmi pochvalně vyslovuje o zdejší mládeži (tzv. Orel), která je v hojném počtu nejen přítomna, ale plně se do činnosti Kostelní jednoty zapojuje.

Na valné hromadě roku 1925 konané 21. února 1926 byl zvolen výbor na období tří let. Starostou se stala Jeho arcibiskupská Milost nejdůstojnější pan Leopold Prečan, arcibiskup olomoucký, místopředsedou Stanislav Richter, protektorem Jaromír Küttel, děkan ve Slatině, jednatelem František Richter, nadučitel, pokladníkem Josef Lazecký. Členy výboru se stali Jan Richter, František Lazecký, Josef Richter, Josef Slaný, František Tisovský, František Dluhoš, Lev Richtár, Peter Richter, Benedikt Nikel, Josef Hájek. Za náhradníky byli zvoleni Anežka Richterová, František Havelek a Alois Havelek. Revisory účtu se stali Josef Plevan a Josef Vajda

1926

Rok 1926 zaznamenává po předešlé tiché na pohled stagnující činnosti velmi čilou práci. Po dlouhých úvahách se konečně uskutečňuje sbírka v obci, a to do všech rodin, mimo s církve vystoupených. Tuto velmi užitečnou sbírku provedli Josef Lazecký, Josef Plevan a Josef Hájek.

Důležitým problémem bylo zajištění stavebního místa pro kostel. Slíbený pozemek na stavbu byl majitelem zrušen. Delegation Kostelní jednoty po usilovném jednání s majitelem J. Richterem nedošla dohody, a to ani darem, ani koupí, ani výměnou. Po tomto naprostém neúspěchu byla nastoupena další svízelná pouť pro zajištění místa pro kostel. Dlužno zde podotknout, že místa, která byla nabídnuta pro stavbu kostela, se zdála býti méně vhodná. Proto bylo jednáno s panem Josefem Richterem. Konečná dohoda zněla, že odprodá pozemek v potřebné výměře hned za hřbitovem nebo na téže parcele zpředu hned za záhumení cestou. V případě, že by kostel stál na pozemku pana Plevana, odprodá pan Richter potřebnou výměru.

Když komisionální řízení mělo schválit místo pro kostel a komise byla na místě, nabídli se manželé Richterovi, že potřebné místo pro kostel prodají. Toto překvapení znovu potvrzuje, kolik zbytečných starostí a těžkostí bylo nutné překonávat. Díky několika věřícím s pevnou vůlí se podařilo tyto překážky úspěšně zdolat a na tomto místě s pomocí Boží a s pomocí dobrodinců skutečně kostel postavit. Místo bylo 30 m od hřbitovního plotu po celé šíři parcely a bylo zakoupeno pro kostel za obnos 4000 Kč.

Na členské schůzi Kostelní jednoty dne 22. srpna 1926 se uskutečnila veřejná sbírka. V jejím čele stáli tito členové Josef Lazecký, Jindřich Lazecký, Leo Richtár, Josef Richtár, Ludvík Richter a František Juchelka.

Ještě téhož roku se zakoupilo místo pro faru, a to za obnos 3000 Kč. Započalo se jednání s občany především s rolníky o dovozu materiálu. Ujednaly se podrobnosti k lámání kamene ve skále pana Františka Dluhoše. Vedoucím ve skále byl pověřen Leo Richtár.

Náčrtek kostela a plánu byly zadány arch. Karlu Kotasovi z Moravské Ostravy. Cihla bude vzata od firmy Kibitz a od firmy Resel z Bílovce. Dříví si vzal na starost Josef Hájek.

Provedly se sbírky nejen v obci, ale i v širším okolí. V obci vynesla sbírka i s různými dary, které došly, 44512 Kč. V sousedních okresech vynesly sbírky roku 1926 24.340,20 Kč. Úrok, členské příspěvky, ofěry ze svateb a sbírky na pohřbech činily 3608,70 Kč. Vydání v tomto roce činila 17.470,52 Kč. Čistý příjem za rok zůstává 54.990,38 Kč. Zůstatek z roku 1925 je 33.394,91 Kč. Jména Kostelní jednoty ke konci roku 1926 dělá 88.385,29 Kč.

Organizátorům sbírky se také dostalo odměny za jejich obět (Josef Richtár, Ludvík Richter, Jindřich Lazecký po 50 Kč; Valentin Richtár, František Nohel po 30 Kč, Josef Lazecký, Josef Plevan, Lev Richtár žádnou odměnu nežádali). Nechtě těmto obětavcům jejich nevděčnou práci odmění Pán Bůh na věčnosti.

Za dřevo, které bylo dovezeno a otesáno byli odměněni Josef Hájek, Ludvík Richter, Jan Hájek po 120 Kč, Jan Dluhoš, František Dluhoš, František Nickel, Lev Lindovský po 120 Kč.

Uzavřela se smlouva s rolníky z Bílovce o dovozu cihly.

Proběhlo nabídkové řízení pro kostel. Nabídku podaly tyto firmy:

1. Ressel Pavel, ing. a stavitel z Bílovce
2. Cihelní a stavební společnost v Bílovci Gibitz
3. Augustin Kliment, stavitel Petřkovice
4. K. Gajovský, architekt Hulváky
5. Bratři Špačkovi, stav. inž. Slezská Ostrava
6. Grosman, stavitel Moravská Ostrava

Kostelní jednota zajišťuje náklad na stavbu uzavřením směnečné zápůjčky ve výši 100.000 Kč. Přípravou jsou pověřeni: Josef Plevan, Josef Lazecký a Josef Richter.

Náčrtek kostela od K. Kotase stál 700 Kč, náklady na plány a rozpočty se vším příslušenstvím činily 7000 Kč. Cihla z Bílovce za 1000 kusů od firmy Ressel 270 Kč, od firmy Kibitz 280 Kč. Dovoz cihly z Bílovce je smluven s rolníky za 90 Kč od tisíce. Dovoz písku z Lubojat po 20 Kč a z Bílovce za 30 Kč od 1 m³.

Pokládám za svou povinnost aspoň krátce se zmínit o větších darech i ze vzdálených míst pro stavbu zdejšího kostela. Jistě to jasně dokumentuje starost a úsilí našich předků využít každé možnosti k získání podpory k uskutečnění díla Božího. Nejdůstojnější kardinál z Vratislavi v Německu daroval 200 Kč, ředitel Vítkovických železáren dr. Sonenschein 400 Kč, městský pivovar v Bílovci 500 Kč, důstojný pan František Jedlička, katecheta v Bohumíně, 2000 Kč. Kostelní sbírka z Bohumína činila 1607 Kč. Dále strana lidová a Orel přispěli z plesu a divadel 918 Kč, Stanovský mlýn Štítina u Opavy 200 Kč, hrabě Stolberg z Kyjovic daroval scházející dřevo (30 plnometrů). Menšími dary přispěly také obce Dobrá u Frýdku, Jamnice na Opavsku, Štěplovec, Darkovičky a Bohumín. Hrabě Sedlnický rovněž daroval nějaké dřevo na kostel.

Výsledek nabídkového řízení byl tento: Soutěže se účastnilo všech 6 firem. Firma Grossmann však podala svou nabídku pozdě. Z podobných nabídek výbor doporučuje valné hromadě nabídku stavitele Augustina Klimánka z Petřkovic.

Nabídka na stavbu kostela se jeví takto:

Gibitz Bílovec - 305.000 Kč

Ressel Bílovec - 336.758 Kč

Gajovský Hulváky - 337.457 Kč

Klimánek Petřkovice - 349.675 Kč

Br. Špačkovi Ostrava - 371.624 Kč

Rozhodnutím řádné valné hromady ze dne 22. května 1927 byla stavba kostela zadána firmě Augustina Klimánka stavitele z Petřkovic. Stavitel Klimánek se zavazuje, že místo dřevěného stropu, který je v plánech kostela, dá strop železobetonový, a to bez jakékoli přírážky.

Kamení i dřevo svezli majitelé koní zdarma, za což jim i všem ostatním, kteří byli nápomocní u svozu cihly, desek, vápna a jiných prací, valná hromada vzdává srdečné Pán Bůh zaplať. Práce u kostela jak řemesnická, tak i práce pomocná bude placena stavitelem. V případech, že pracovník by chtěl práci udělat zdarma ve prospěch kostela, budou tyto obnosy staviteli odečteny.

První problém se vyskytl při podrobném zkoumání plánu a stavitel Klimánek prohlašuje, že dle těchto plánů kostel pro svou i naši hanbu stavě nebude. Plány byly znovu přepracovány panem vládním radou B. Šelem za obnos 4.000 Kč, který zaplatil pan stavitel Klimánek. Další překážka nastala s dovezenou cihlou. Stavitel rozhodně odmítá z této nekvalitní cihly stavět. Dodávka cihly z Bílovce byla proto zastavena. Dva členové výboru, a to Josef Plevan a Josef Lazecký, jsou pověřeni obstarat cihlu dobrou a kvalitní. To se podařilo u firmy J. a E. Rabel v Polomi u Hranic, která dodala cihlu až do stanice Bílovec ještě o něco lacinější než cihelna v Bílovci. Jednalo se asi o 60.000 cihel. Něco šterku a písku má být vzato z potoka Jamníka. Na beton stropu se vezme drobná drť od okresního silničního výboru. Zámečnická práce - železná okna, mříž a další - je zadána firmě Ing. L. Blahut z Moravské Ostravy za obnos 21.026 Kč.

Sbírky provedené v minulém roce byly hladce povoleny zemskou správou v Opavě, avšak to se týkalo jen pro Slezsko. Zemská polní správa v Brně povoluje konání veřejných sbírek ve třech okresech na Moravě. Jsou to okresy Nový Jičín, Moravská Ostrava a Místek. Šestitýdenní lhůta sbírek stanovena od 7. listopadu do 17. prosince 1927.

Tento rok byl vpravdě rokem zrození našeho kostela. Byl položen základní kámen a práce začala. Bylo to jako na mraveništi, pracovalo se s chutí, staří i mladí, každý pomáhal, jak mohl. Bylo radostné sledovat, jak práce roste, jak s chutí lidé pracují na stavbě stánku Božího.

Přestože dobří lidé svými dary pomáhali vši silou, nestačily finanční prostředky k tomu, aby stavba mohla plynule pokračovat. Valná hromada pověřuje výbor Kostelní jednoty uzavřít další zápůjčku u obecní záložny v Tisku ve výši 100.000 Kč. Stavitel Klimánek žádá zápůjčku 50.000 Kč s půlročním úrokem předem. Výbor povoluje jen 30.000 Kč.

Je dán návrh zasvětit nový kostel slovanským apoštolům sv. Cyrilu a Metoději, našim věrozvěstům, který je jednohlasně schválen výborem - s podmínkou, že nejdůstojnější arcibiskup Dr. L. Prečan bude souhlasit.

Oltář bude definitivně pořízen v případě, že to poměry dovolí, v opačném případě bude oltář jen provizorní. Práce na stavbě kostela slibně pokračují i přes překážky, které se stavějí do cesty. Ještě nedávné tvrzení „dám, ale jak začnete“ se ukázalo leckde jen planým žvástem. Tyto podobné řeči různých našeptávačů měly svůj původ ponejvíce u příslušníků strany sociálně demokratické strany a částečně i u

republikánů. Naproti tomu lze říci, že hlavní sílu nadšených pracovníků tvořili lidovci a Orli. Hlavní činovníci Kostelní jednoty byli rovněž příslušníci a funkcionáři strany lidové a Orla.

Mám za to, že kdybych měl hodnotit zásluhy jednotlivých činitelů, kladl bych na přední místa právě ony obětavé a statečné hrdiny – sběratele. Aspoň několik málo vzpomínek z jejich zážitků na sbírkách. První návštěva v cizí obci byla obyčejně fara a obecní úřad. Když dal pan farář 5 Kč, ostatní dali 1 Kč a výsledek byl špatný. Záleželo na začátku. Někde se objevila i jedovatá poznámka i nadávka.

Když přišli „sběratelé“ domů ze světa, bylo třeba napřed dělat očistu jak prádla, tak celková koupel byla nutná, aby nežádoucí hmyz nezůstal co upomínka na takovou pouť světem. Budiž mi prominuto, ale oni si to zaslouží, abych je zde jmenoval. Patřil mezi ně Josef Plevan, Josef Lazecký, Leo Richtár, Ludvík Richter, Jindřich Lazecký, Josef Hájek, Josef Richtár, Valentin Richtár, Vojtěch Lazecký z Karlovic, Jan Dluhoš, Josef Vajda ml. a František Nohel.

Sbírka ve třech okresech na Moravě vynesla zásluhou našich sběračů asi 15.000 Kč. Jaký ohlas má stavba našeho kostela svědčí i dar paní Anežky Želkové z Texasu v USA – 100 dolarů, tj. 3340 Kč. Je to ovšem zásluha našich činovníků, kteří tam na rodinu Gelnarovou poslali prosbu o dar. Další přínos pokladny je ze sbírky na Velehradě, která vynesla 620,55 Kč a kterou provedl Josef Lazecký. Při práci na kostela provedli dělníci mezi sebou sbírku, která vynesla 735 Kč. Přísloví „příklady táhnou“ se splnilo a tesaři následující předešlé vybrali mezi sebou 430 Kč.

Zápis výborové schůze ze dne 26. prosince 1927 říká mimo jiné také o obětavcích, kteří podnikli nevděčnou pouť za korunkami ve světě a jsou za to místními občany špinění a podezřívání. Tot' odměna za tuto práci. Za takovou obět' a námahu, nečekejme odměnu zde na světě, ale jediné tam, kde nás povolá Ten, k jehož cti a slávě jsme obět' přinesli.

Výroční valná hromada za rok 1927 byla slavnostní. Byl podrobně prodebatován průběh stavby kostela, překážky a nástrahy odstraněny. Obětavá práce členů Kostelní jednoty je už dnes viditelnou, což dokumentuje zřívající silueta nového kostela. Tím padají veškeré pochybnosti a obavy ze strany pochybovačů a úzkostlivců. Radostně a hrdě se můžeme hlásiti k svému dílu.

Podaná zpráva pokladní zní: příjem 253.058,32 Kč, vydání 236.105,16 Kč, pokladní hotovost 16.953,16 Kč.

Ústy pana faráře Františka Jedličky je oceněna práce výboru, sběratelů a všech, kteří obětavě přiložili ruku k dílu pro čest a slávu Boží. Bůh Všemohoucí budiž všem štědrým Odplátcem. V zápise výborové schůze ze dne 26. prosince 1927 je zmínka v bodě IX, že nejmenovaní dobrodinci věnují pro nový kostel tři zvony, které jsou již objednány.

☪ 1928 ☪

Tento rok je pro nás katolíky i celou obec vpravdě historický. Byl dostavěn, posvěcen a předán věřícímu lidu k užívání katolický kostel v Tisku. Proč říkám historický? To proto, že naše obec se jako taková se vymanila z područí obce Slatiny, kde byla od nepaměti závislá na pohřbívání zdejších občanů, na oddavkách, bohoslužbách a na ostatních obřadech, které nemalou měrou finančně přispěly obci Slatině z prostředků našich občanů a k naší škodě.

Proto tento rok by měl býti pro všechny naše občany tak významný, at' věřící či nevěřící, protože je to významný akt pro celou naši obec.

Začátek roku je ve znamení horečných příprav ke svěcení zvonů a pak i kostela samotného. Zvony, které budou posvěceny slavnostně o neděli dne 22. dubna 1928, jsou darem dobrodinců, jak říká o tom zápis výboru ze dne 26. prosince 1927. O slavnosti samé je málo informací v zápisech. Slavnosti se zúčastnilo hodně věřícího lidu a obřad byl doprovázen zpěvem mariánských písní.

Zvony byly dohromady tři o váze něco přes 100 metrů. To, co zde uvádím o zvonech, není ze zápisu, ale podařilo se mi v knihách na kousku hnědého papíru obyčejnou tužkou a neumělým písmem rozluštit některé údaje o zvonech a myslím si, že jsou pravdivé, protože se na tyto události při čtení těchto poznámek dobře pamatují.

Prvním zvonom byl zvon sv. Cyrila a Metoděje s jejich obrazy a nápisem: „Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidu.“ Druhý zvon byl menší a byl zasvěcen Panně Marii hostýnské. Na obruči měl nápis: „Zůstaň matkou lidu svému.“ Třetí zvon byl také menšího rozměru. Zvonil se jím umíráček. Byl zasvěcen sv. Josefu s nápisem na obruči: „Svatý Josefe, oroduj za nás.“

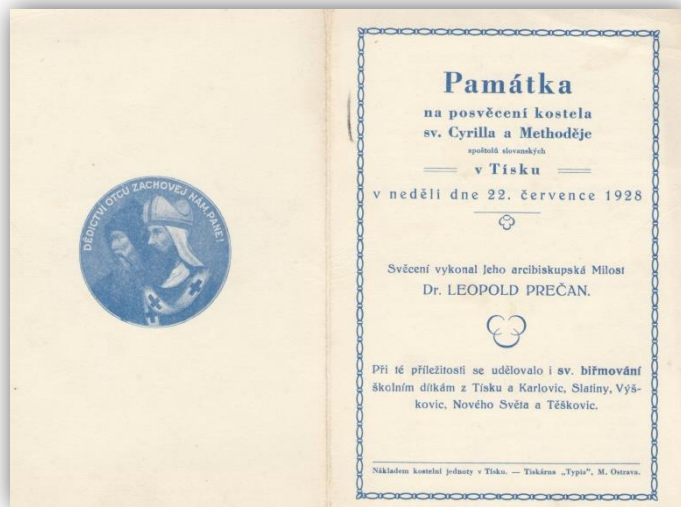
Matkou zvonů se ochotně stala paní Amálie Tisovská. Za kmotry zvonů šli tito pánové: Valentin Dluhoš, řídící učitel v Krásném Poli zdejší rodák; dále pan Vilém Střílka ze Skřípova a pan Adolf Kubečka, úředník okresního úřadu z Bílovce, zdejší rodák.

Nový kostel v Tisku byl konsekrován v neděli 22. července 1928. Nejdůstojnějším panem arcibiskupem Dr. L. Prečan. Při této příležitosti udílel svátost biřmování školním dětem. Svěcení bylo skutečně slavnostní a důstojné. Hodně věřících se sešlo z celého okolí, družičky, Orli v krojích, prapory na stožárech podél silnice a na domech slavobrány, střelba, hudba za zpěvu slavnostních písní, to vše dodávalo lesku celé této pro nás tak významné události. Vzpomínám si živě na ten slavnostní okamžik, když jsem v orelském kroji vítal za mládež Dp. Dr. L. Prečana u vchodu nového kostela a podáním ruky jsem mu slíbil, že my mladí se zavazujeme toto dílo našich otců, zbudované za velkých obětí, ke cti a chvále Boží udržovati a ze všech sil se o ně starati.

Touto nedělí začíná nová epocha v životě věřících v Tisku. Obdiv účastníků svěcení kostela byl veliký, rozneslo se to do širokého okolí a hodně se mluvilo o Tisku. Dávny sen našich předků se stal skutkem, máme svůj vlastní kostel. První mety bylo dosaženo, další nás čekají. Zřízení samostatné duchovní správy a zaplacení dluhu. Toto bude o to těžší, že nebude záležitosti jen na nás, ale také na dobré vůli vyšších orgánů a cizích lidí.

Finanční výsledek po slavnosti samotné není v zápisech, jenom dary třech kmotrů, které zde uvádím - Valentin Dluhoš (1000 Kč), Vilém Střílka (500 Kč), Adolf Kubečka (500 Kč). Neznámá pisatelka na dalším kousku hnědého papíru napsala o krásných malebných oknech. Píše: „To nemohu zapomenouti na ty naše krásné, malované okna, které nám válka rozmetala.“

První okno od sakristie (kazatelny) byl sv. Josef. Nápis zněl: „Svatý Josefe, vypros nám šťastnou hodinu smrti.“ Druhé polověžní okno nad bočním vchodem s vyobrazením Sv. Cyrila a Metoděje s nápisem: „Pějme chválu s celým národem, s Otcem Cyrilem a Metodem.“ Třetí okno u chóru patřilo Sv. Janu Nepomuckému s nápisem: „Sv. Jene Nepomucký, oroduj za nás.“ Zakoupil je pan Jan Jedlička.

Čtvrté okno se nacházelo u oltáře P. Marie a darovaly je ženy-matky. Byla na něm zobrazena Panna Maria Sedmibolestná s nápisem: „Pro rány srdce sedmibolestného, oroduj za matky vždy u Syna svého.“ Páté okno darovaly rovněž ženy – matky. Zobrazovalo sv. Annu s nápisem: „Ke cti a chvále sv. Anny věnují matky.“ Šesté okno u chóru s vyobrazením sv. Hedvika neslo nápisem: „Sv. Hedviko, oroduj za nás.“ Toto okno zakoupila paní Anna Kubečková z Bílovce.

Dříve než tyto události o zvonech a oknech uzavřu, budiž mi dovoleno poznamenat něco ze svých vzpomínek. Nezapomenu na dojemné chvíle, když poprvé se rozhlaholil velebný zvuk tří nových zvonů a svým chorálem hlásaly světu, že přibyl zase jeden nový stánek ke cti a chvále Boží. Žádné oběti nebyly tak velké, aby je naši obětaví občané nepřekonalí. Je to pro obec Tísek velkým vyznamenáním od samého Pána Boha, že se může zařadit mezi ty statisíce obcí a měst s chrámem Božím.

Musím se zmínit rovněž o těch krásných oknech, které nám zhotovila firma Otmar Vačkař z Brna. Tato umělecká okna byla důstojným přínosem ke kráse našeho nového kostela. Velkodušní dárcové těchto oken jsou a budou dobrým příkladem hodným následování. Nechť je jim Pán Bůh štědrým odplatitelem.

Ze zápisu z členské schůze Kostelní jednoty ze dne 1. července 1928 vyplývá, že konkurenční boj dvou firem na postavení hlavního oltáře rozvířil klidnou hladinu v naší činnosti i v obci samotné. Připravuje se svěcení – konsekrace našeho nového kostela. Rovněž na této členské schůzi bylo sděleno, že do svěcení budou v kostele zhotoveny lavice, protože se našel dobrodinec, který je zaplatí. Byla vyslaná deputace k Jeho Milosti panu arcibiskupovi, která přinesla zprávu, že kostel bude dne 22. července 1928 konsekrován samým panem arcibiskupem Dr. L. Prečanem. S urychlením se provádí instalace elektrického osvětlení, aby do svěcení bylo v kostele světlo. Instalaci provádí firma Gebauer z Bílovce.

Hodně starostí dalo vnitřní zařízení (svícny, monstrance, zvonky, ciborium a jiné). Na toto vnitřní zařízení včetně bohoslužebných rouch, prádla a náradí uvedu aspoň několik cizích dárců. Byly to sestry Boží lásky ze Stössing v Rakousku, sestry Boží lásky z Mariana v Opavě, sestry od německých rytířů z Opavy, sestry třetího řádu sv. Františka, sestry Boží lásky z Prahy. Také obchodníci z Bílovce, Němci i židé darovali hlavně látky ke svěcení zvonu i kostela.

Příjem v roce 1928 činí 130.547,13 Kč, vydání 128.115,66 Kč a pokladní hotovost 2.431,47 Kč.

☞ 1929 ☞

Tento rok by měl být aspoň trochu rokem oddechu a odpočinku, po dvouletém přímo vyčerpávajícím shonu se stavbou kostela. Byly to zase ty dobré a šlechetné členky Kostelní jednoty, které se ujalý myšlenky zřídit do nového kostela Křížovou cestu. Obcházely rodiny i jednotlivce s prosbou o finanční pomoc a jejich snaha byla úspěšná. Náklad činil 6.500 Kč.

Zápis výborové schůze ze dne 18. ledna 1929 říká, že členové výboru poskytli narychlo soukromou zápůjčku v obnose 21.040 Kč, což valná hromada dne 3. února 1929 schvaluje i s další hypotekární zápůjčkou ve výši 70.000 Kč.

Jako další přínos pro náš nový kostel byl dar (lustr) zemské správní komise pro Slezsko v Opavě. Byl to poslední akt této komise před jejím rozpuštěním.

Na schůzi výboru Kostelní jednoty dne 24. května byli navrženi do kostelního konkurenčního výboru tyto členové: František Richter, řídící, Josef Plevan, Josef Lazecký, Josef Vajda a František Tisovský. Volba kostelního konkurenčního výboru proběhla v den Božího těla 30. května 1929. Během volby, která byla vedena v naprostém klidu, příslušníci strany republikánské z volební místnosti odešli, kromě Josefa Richtera. Předsedou prvního kostelního konkurenčního výboru byl jednohlasně zvolen František Richter, řídící, pokladníkem Josef Plevan, dále Josef Vajda, Josef Lazecký, Jaroslav Richtár a František Tisovský. První starost tohoto výboru byla oprava střechy kostela, protože silnou

bouří dne 4. července 1929 byla značně poškozena hlavně krytina. Firma Polášek a Urban z Přerova dodala bezplatně mramorovou kropenku k bočnímu vchodu kostela.

Velmi důležitá schůze konkurenčního výboru se konala dne 28. října 1929. Výbor schvaluje předsedou sestavený rozpočet na rok 1930. Spotřeba činí 13.961 Kč. Kostelní konkurenční výbor se usnáší vybírat 20% kostelní přirážky k přímým daním, což vyneslo asi 600 až 700 Kč. Toto nešťastné rozhodnutí mělo za následek navýšení dluhu a tím i úroků. Nespokojenost občanů byla oprávněná, když dluh místo aby se snižoval, stále rostl. Proto musela být provedena nová soukromá zápůjčka u členů výboru Kostelní jednoty v obnose 17.500 Kč.

Finanční stav koncem roku 1929 byl následující: příjem činil 66.513,90 Kč, vydání 61.966,40 Kč, hotovost 4.547,50 Kč.

Jako dodatek ke křížové cestě uvádím, že křížová cesta byla dodána firmou Stadník z Olomouce. Aby nemuselo být u nás svěcení této křížové cesty, byla posvěcena v Olomouci 23. února 1929. Dary mimo našich občanů přispěli tito dobrodince: Katolický podpůrný spolek na Velehradě (5000 Kč), Jan Nezdařilík z Lipníka (500 Kč), Josef Tymel z Drnholce (100 Kč), Josef Kubánek z Hrabství (100 Kč).

☞ 1930 ☞

Tímto rokem nastávají těžké doby pro ty, kteří mají na zřeteli v klidu splatit dluh váznoucí na novém kostele. Bylo třeba obnovit směnky na směnečný dluh přes 100.000 Kč, což staří ručitelé slibují a znovu ručí. Na různé výtky ze strany občanské záložny, že Kostelní jednota má vypůjčeno více, než jí bylo povoleno, se členové výboru rozhodli, že část dluhu vezmou na sebe, a tak se zabrání zbytečnému rozruchu v obci.

Přestože se dluh nesnižoval a členové výboru přebrali část dluhu na sebe, kostelní konkurenční výbor stanoví opět výši kostelních přirážek na pouhých 40% k přímým daním. Potřeba rozpočtů na rok 1931 se jeví částkou 1465 Kč, což 40% přirážky sotva kryjí a schodek z minulého roku tak zůstává. Pokladna se jeví takto: příjmy 5.030,50 Kč, vydání 855 Kč a zůstatek 5.022 Kč.

☞ 1931 ☞

Rok 1931 nevykazuje velké činnosti ani zvláštní události v životě kostelní činnosti. Dá se to vysvětlit snad tím, že všeobecná vyčerpanost a únava činovníků byly toho příčinou. Také odchod pana řídícího jako jednatele Kostelní jednoty na nové působiště do Skřípova jistě mělo vliv na tuto stagnaci.

Kostelní konkurenční výbor dne 31. prosince 1931 při zkoumání účtů za rok 1930 shledává vše v pořádku, avšak schodek činí 786,05 Kč. Rozpočet na rok 1932 je stanoven potřebným obnosem 2224 Kč. Na uhrazení této potřeby budou použity kostelní přirážky, které jsou stanoveny ve výši 60% k přímým daním. Ke konci roku 1931 je stav pokladny Kostelní jednoty následující: příjem 7.036,10 Kč, vydání 6.935,10 Kč a hotovost 101 Kč.

☞ 1932 ☞

Zápis valné hromady ze dne 2. února 1932 říká, že valná hromada se usnáší provést sbírku v obci na snížení dluhu. Při této sbírce budiž na dárce apelováno, aby nic nekupovali do kostela, ale v první řadě aby pamatovali na snižování dluhu. Máme kostel krásný, tím nejnutnějším vybavený, a proto se napřed musíme zbavit dluhu. Sběrka byla provedena a vynesla 2.701 Kč hotově a 9.915 Kč bylo upsáno. Výňatek ze zápisu schůze kostelního konkurenčního výboru ze dne 2. února 1932 podává zprávu o hospodaření se schodkem 2.967,85 Kč. Znovu se zde ukazuje, že ani 60% přirážek zdaleka nestačí na úmor dluhu.

Stav pokladny koncem roku 1932 je následující: příjmy 2.456,67 Kč, vydání 2.456,57 Kč, hotovost 10 Kč.

14. února 1932 byly podniknuty první kroky pro získání pana prof. poslance Rýpara pro věc našeho kostela. Okresní valná hromada lidové strany v Bílovci přislíbila pomoc.

1933

V tomto roce byl zvolen nový předseda kostelního konkurenčního výboru, a to Josef Vajda. Schůze katolických občanů se stanovila na 3. prosince 1933 u Richtrů s programem „O stavbě kostela, finančním stavu a rozvrhu dluhu“. O této schůzi katolických občanů bych chtěl krátce podat několik slov. Předseda Josef Vajda, po zahájení a uvítání občanů, udílí slovo panu Josefu Hájkovi. Jeho jasný a stručný přehled o postupu stavby kostela a jakým způsobem by se dal snížit nynější stav dluhu, byl vyslechnut s nebývalým zájmem a pozorností. Doporučuje nejmoudřejší způsob dle měřítka daňové základny.

Na žádost občanů předčítá pan Ludvík Richter požadované doklady a úřední přípis týkající se stavby kostela. Podává rovněž zprávu o stávajícím dluhu u občanské záložny v Tísku (nezaplacené úroky 9.139,99 Kč a dluh soukromý 10.000 Kč).

Přestože kostelní konkurenční výbor právoplatně pracuje a zastupuje katolickou obec, otázka dluhu pořád není převedena na jeho konto, což celou věc zdržuje a komplikuje. Kostelní jednota podniká vše možné, aby v klidu a rozumně vyřešila tuto otázku a znovu hledá pomoc u vlivných činitelů strany lidové. Bylo to 12. března 1933, kdy jsem jako člen okresního výboru strany jednal a prosil pana poslance Rýpara na okresní konferenci v Těškovících o pomoc. Něco slíbil, něco poradil. Také u zemského poslance Františka Bajera, starosty z Bernartic, jsme vyjednávali pomoc. I v Kostelní jednotě narůstaly neshody a z řad katolických občanů povstala opozice pod názvem „namítající“, kteří boj proti uspořádání celé záležitosti vedli do krajnosti. Z Kostelní jednoty i z výboru vystoupilo kvůli těmto svárům i několik členů. Obec jedná o zboření kaple. Kostelní jednota navrhuje, aby obnos, který by vyžadovala oprava, byl věnován na nový kostel.

Jedna z nejdůležitějších schůzí Kostelní jednoty byla valná hromada konaná dne 26. března 1933. Znovu se jednalo o velmi závažné situaci dluhu vážnoucího na kostele. K tomu ještě hlásí pan J. PLevan jako ředitel obecní záložny a sděluje, že dluh na kostele je značně vyšší, než je uváděno. Zdůvodňuje to jednak nedoplatenými úroky, jakož i nepředvídanými okolnostmi, také sbírka na úpisy z února 1932 není dosud splacena a nestačí na krytí úrokování. Do této neutěšené situace promlouvá a prosí důstojná pan František Jedlička zase ty staré dobré duše o pomoc z nejhorsího, než se věci urovnají. Jeho slova padla na půdu úrodnou, svým příkladem povzbudil další k následování. Zavazuje se úrokování převzít z obnosu dluhu 10.000 Kč, důstojný pan Černovský 5000 Kč, L. Richter 5000 Kč, J. Richter 5000 Kč, J. Lazecký 5000 Kč, J. Hájek 3000 Kč, M. Niklová 3000 Kč. Pan farář Jedlička v dojetí a slzách všem děkuje a prosí, aby vytrvali. Tato dobrá vůle členů byla však jako kapka do moře. Nesrovnalosti záložny v knížce společníků a po generální revizi v záložně dluh Kostelní jednoty skutečně ještě vzrostl. Záznamy o výši narostlého dluhu jsou nejednotné, a proto uvádím výši podanou na mimořádné valné hromadě 23. července 1933. Zde se praví, že skutečný dluh k 18. červenci 1933 je 180.846,05 Kč, nedoplatené úroky do 30. září 1933 činí 12.578,80 Kč.

Směnky s platností do 15. září 1933 na obnos 20.000 Kč byly znovu obnoveny a ručiteli podepřeny. Jeden větší dar nutno zde zaznamenat. Po delší době přispěl Katolický spolek na Velehradě částkou 1000 Kč. Tento obnos za dar podpůrného spolku na Velehradě je dle pokladních záznamů jediný obnos v roce jako splátka na dluh. Na úrok je pouhých 365 Kč, což je opravdu maličkost.

Zprávu pokladní za rok 1933 uvádím ke konci této stati z hlášení valné hromady konané 8. dubna 1934, která zní rovněž neutěšeně: příjem v roce 1933 1.801,69 Kč, vydání 1.797,29 Kč a hotovost 440 Kč.

Po velmi neúspěšném a bouřlivém roce 1933 nastává hned na začátku tohoto roku jakýsi obrat k lepšímu. Jednak za to může částečné zklidnění hladiny v obci a za druhé velmi příznivá zpráva pro naši deputaci u nejdůstojnějšího pana arcibiskupa Dr. L. Prečana. K radosti všech přítomných sděluje pan Josef Hájek, jak vlídně byli panem arcibiskupem přijati. Pan arcibiskup slíbil, že pokud bude živ, každým rokem přispěje obnosem 1000 Kč, o který musíme ovšem každým rokem 1.června zažádat. Jako další pomoc v celé arcidiecézi budou sbírky na náš kostel, které potrvají nejméně dva měsíce.

Za velmi důležitou schůzi pokládám schůzi dárců dne 18. ledna 1934. Po úpisové akci po občanech katolického vyznání byla tato veřejná schůze svolána konkurenčním kostelním výborem a měla prověřit každého jednotlivě, zda s upsaným obnosem souhlasí, příp. obnos navýší. Upsaná částka činila zaokrouhleně 80.000 Kč a na této schůzi se ještě o 5.000 Kč zvyšuje. Pokládám za nutné zaznamenat v této schůzi návrh pana Richarda Richtera, a to proto, že přispěl k uklidnění a urovnání poměrů mezi „namítajícími“ a Kostelní jednotou.

Návrh kostelního konkurenčního výboru zní:

- 1) Podniknouti vše pro získání pana poslance Rýpara jako vlivného činitele, který by nám byl nápomocen.
- 2) Aby do 1. dubna byl znovu požádán pan arcibiskup o větší pomoc s ohledem na poslední úpisovou sbírku, abychom jsme nebyli donuceni vystupovat pod tíží kostelních přirážek z církve.
- 3) Aby do 1. dubna u občanské záložny každý splatil nebo na svůj účet převzal darovaný obnos. Zbývající, kteří tak neučiní, budou po 1. dubnu předáni kostelnímu konkurenčnímu výboru k vymáhání. Na zbývající obnos budiž udělán řádný rozpočet pro rok 1934. Jako důležitý a rázný zásah ve věci kostelního dluhu, byl návrh pana Lva Richtera na schůzi Kostelní jednoty konané 9. září 1934, aby kostelní konkurenční výbor dal písemnou odpověď, proč pořád oddaluje převzetí kostelního dluhu vzniklým se stavbou kostela, když po zřízení katolické obce v Tisku je k tomu vázán. Tento návrh doplňuje pan Josef Hájek, že v případě záporném, jsme nuceni se obrátit na zemský úřad. Schůze 30. září 1934, na které je přítomno 12 ručitelů a místopředseda, sděluje, že konkurenční výbor je ochoten převzít dluh s podmínkou, že dosavadní ručitelé i nadále zůstanou. Všichni slíbili, že nadále dluh podepřou svými podpisy jako ručitelé.

Na začátku této kapitoly pro rok 1934 jsem napsal, že tento rok byl obratem k lepšímu. Musím k tomu uvést některé závažné skutečnosti. Nepříznivé události let minulých, jako rostoucí dluh i úroky z něho, byly vítaným prostředkem známým a vytrvalým borcům všeho, co souviselo s naším kostelem. Využívali tohoto strašidla u každé příležitosti, že kostelními přirážkami přijdou mnozí občané na buben. Odborník v této věci byl ostravský Lipovský, který byl u nás v Tisku častým hostem. Výsledek celé této ofenzívy byl dosti hubený, z církve vystoupilo jen opravdu několik málo občanů. Někteří po prohlédnutí tohoto úskoku vstoupili zpět do církve. Bylo toho mnohem více – než není mým úkolem chyby jiných rozmazávat. Obrat k lepšímu byl v tom, že poměry velmi rozrušené se pomalu uklidňovaly, což dokazuje velmi četně zastoupena schůze občanů – dárců na úpisové archy konaná 18. ledna 1934. Hodně věcí a nejasností se na této schůzi vyjasnilo a ústním výkladem věrohodných občanů potvrdilo.

Dobrá věc a pravda opět zvítězily nad pomluvami nepřátel a malomyslných ustrašenců. Nechci při psaní těchto řádků nikoho pomlouvat, ani vychalovat a vynášet pracovníky, naše prosté chlapy z Tisku, kteří pro čest a chválu Boží stáli pevně jako ta skála Petr stáli. V sázce byly jejich majetky, kde jako ručitelé ohrožovali přímo existenci svou i svých vlastních početných rodin.

Bylo by snad nevděkem, kdyby při těchto vzpomínkách o těchto šlechetných dobrodincích našeho kostela, jsem se nezmínil podrobněji, a proto je uvádím jmenovitě.

Schůze konaná 20. listopadu 1935 zve všechny ručitele. Byli to Adolfína Richtárová za + manžela, Josef Lazecký, Benedikt Nickel, Josef Richter, František Lazecký, Vratislav Richtár, Josef Vajda, Ludvík Richter, Stanislav Richter, Josef Lazecký, Ota a Julie Žurkovi za + matku, Benedikt Richtár, Josef Hájek

Velmi radostný přínos je v tomto roce zapojení prof. pana poslance Jana Rýpara. Není uvedeno přesné datum, kdy se ujal práce, avšak v pokladní knize v roce 1934 se objevuje jeho první podpis. Že nastal skutečný obrat k lepšímu, dokazuje také finanční zpráva za rok 1934, která zní: příjem 9.337,29 Kč, vydání 9.329,93 Kč, hotovost 7,36 Kč. Toto je obraz příjmu a vydání Kostelní jednoty mimo úpisovou akci. Aspoň některé větší dary pro zajímavost zde uvádím pro porovnání: ředitelství arcibiskupského statku v Kroměříži 500 Kč, pan arcibiskup L. Prečan 1000 Kč, arcibiskupská konzistoř ze sbírek ve farnostech 1500 Kč. Arcibiskupská konzistoř ze stavebního fondu 5000 Kč, kostelní sbírka ve Skřipově 240 Kč, sbírka v kostele v Tisku o krmáši 354,40 Kč.

☞ 1935 ☞

Jako první a velmi důležitý akt v tomto roce byl po léta vleklý spor převzetí dluhu Kostelním konkurenčním výborem, který povstal s postavením kostela. Na základě protokolu zemské správy politické v Opavě ze dne 13. října 1928 se vzdala kostela i místa pro faru Kostelní jednota sv. Jana Nepomuckého v Tisku, jakož i váznoucího dluhu vzniklého se stavbou kostela ve prospěch katolické obce náboženské v Tisku, kterou zákonitě zastupují konkurenční výbor filiálního kostela v Tisku, aby se postaral o zaplacení stávajícího dluhu.

Schůze konkurenčního výboru byla jedinou v tomto roce, a proto není divu, že tato tak závažná věc nemohla přispět k uklidnění rozruchu, který byl uměle vyvoláván odpůrci, hlavně z řad katolíků ve straně republikánské, kteří se houževnatě stavěli proti kostelním přírůzkám. Opozice pod názvem „namítající“ znemožňovala klidné uspořádání poměrů v obci.

A teď něco ze zápisu valné hromady Kostelní jednoty ze dne 3. února 1935. Při vzpomínce na zemřelé členy v minulém roce zvlášť nás postihla zpráva o zemřelém členu, ručiteli, kostelníkovi jakož i jednom z nejhrolivějších členů Kostelní jednoty pana Lva Richtára. Valná hromada modlitbou Otče, náš a Zdráva za spásu svých zemřelých uctívá jejich zásluhy.

Jednatel pan Ludvík Richter předčítá výsledek úpisové akce pro úmor dluhu: při sbírce upsáno 8.7745 Kč. Do dnešního dne splaceno 6.8310 Kč, dosud nezaplaceno 19.435 Kč. Sbírký a dary tohoto roku: nejdůstojnější pan arcibiskup L. Prečan 1500 Kč, sbírka v arcidiecezi Olomouc 6500 Kč, další dary 1.047 Kč. Na úmor dluhu splaceno 44.710 Kč, na úmor úroku splaceno 22.647 Kč, na dluh soukromý (jednotlivců) splaceno 10.000 Kč. Celkový váznoucí dluh činí 130.352,05 Kč.

Jednatel Kostelní jednoty připomíná, s jakým zápalem horovali pro postavení kostela, avšak při prvních náporech odporu stali se z nich slaboši a třtina větrem se klátící. Staví se i mnozí do řad protivníků a tím stěžují práci činovníků a maří jejich úmornou práci. Členská základna se snížila na 116 členů.

Pokladní správa říká toto: příjmy 9.337,93 Kč, hotovost 7,36 Kč.

Nový výbor Kostelní jednoty doplněn o několik vesměs mladých členů. Starostou zvolen Dp. prof. Jan Rýpar, poslanec z Opavy, místostarostou Josef Hájek a další členové jsou místní. Kvolbě tohoto nového výboru asi 20 členného je nutno podotknout toto: valná hromada konaná 3. února 1935 jmenuje prvním čestným starostou Kostelní jednoty Jeho Milost pana arcibiskupa L. Prečana, pana poslance Jana Rýpara volí starostou.

V této přímo kritické situaci přichází do čela Kostelní jednoty vlivná osoba s bohatou profesí (stavba kostela ve Svinově a Bašky u Frýdku), což mělo blahodárný vliv na celkové uspořádání rozporu. Panu poslanci Rýparovi byli výbornými pomocníky zvláště dva místní členové Kostelní jednoty – Josef Hájek a Ludvík Richter jako jednatel, kteří byli panu poslanci a starostovi Rýparovi pravou i levou rukou a neocenitelnými pomocníky v této nadmíru těžké práci. Byli zde ovšem i další osvědčení pracovníci, kterým taktéž patří naše srdečné Pán Bůh zaplat' za jejich obětavost a starost pro čest a slávu Boží.

☞ 1936 ☞

První schůze výboru Kostelní jednoty se konala již 1. ledna 1936 za přítomnosti starosty pana senátora J. Rýpara, který přeje celému výboru hodně Božího požehnání ve věci umoření kostelního dluhu v tomto novém roce. Plně schvaluje postup Kostelní jednoty ohledně závazku k umořovacímu plánu. Má být vyslána deputace k jeho Milosti panu arcibiskupovi, a to pan Josef Hájek a Ludvík Richter, aby mu podrobně referovali o stavu našeho dluhu a našem umořovacím plánu. Při této příležitosti navrhuje pan senátor, aby byl panu arcibiskupovi na základě jeho jmenování čestným členem odevzdán diplom uznání. Byla domluvena sbírka v obci a dárcům, kteří upíší 5000 Kč, bude odměnou diplom čestného uznání.

Další velmi důležitá schůze výboru Kostelní jednoty se konala dne 25. února 1936 za přítomnosti senátora Rýpara jako starosty s přizváním Kostelního konkurenčního výboru. Usnesli se následovně: Kostelní konkurenční výbor má převzít veškerý stávající dluh u občanské záložny v Tísku v obnosu 123.589,30 Kč s ručením dosavadních ručitelů. Výše kostelních přírážek ve výši 125 % bude po celou dobu vybírána, tj. na dobu 20 let. Kostelní jednota bude přispívatí svými sbírkami a dary od Jeho Milosti pana arcibiskupa.

Tato dohoda zúčastněných stran byla sepsána a protokol byl všem přítomným dán k podpisu. Sběrka, o níž je výše zmínka, byla provedena v obci, a to na záruční listiny u občanů katolického vyznání a vynesla 59.995 Kč s dobou splatnosti od 1 roku až do 5 lety tj. do konce roku 1940. Také dárci, kteří do této poslední sbírky splatili na kostel nejméně 5000 Kč, byli navrženi valné hromadě na diplom čestného členství.

Valná hromada Kostelní jednoty konána 25. října 1936, kterou řídil pan senátor Jan Rýpar, přináší další zprávy k uklidnění mysli členů Kostelní jednoty. Konečné a definitivní převzetí stávajícího dluhu 61.799,65 Kč znamená pro Kostelní jednotu obnos, který zatěžuje její konto u občanské záložny v Tísku. Dosud bylo placeno na záruční listiny z poslední sbírky 19.500 Kč, takže stav dluhu Kostelní jednoty činil 42.299,65 Kč.

Starosta pan senátor Rýpar děkuje všem dárcům za jejich šlechetné dary, ale zvláště panu arcibiskupovi Dr. L. Prečanovi za šlechetný a veliký dar v hodnotě 4000 Kč. Mám za to, že povinností mojí je uvést zde jména těch šlechetných dárců, kterým valná hromada konána 25. října 1936 jednomyslně udílí čestné členství jednoty, a to Janu Jedličkovi, výměnkáři, Janu Richterovi, rolníku, Františkovi A Amálii Tisovským, domkařům, kteří při poslední sbírce přispěli obnosy po 5000 Kč.

Zpráva pokladní za rok 1936 zní: příjem 2.647,10 Kč, vydání 2.653,40 Kč, schodek 6,30 Kč. Ze zápisu schůze kostelního konkurenčního výboru ze dne 30. listopadu 1936 vyplývá, že rozpočet pro rok 1937 uvádí spotřebu 5.424,50 Kč a k úhradě této spotřeby budou vybírány přírážky ve výši 125 %.

☞ 1937 ☞

Snad žádná schůze Kostelní jednoty za její existence nebyla tak dojemná a zároveň slavnostní jako výroční schůze konaná dne 21. března 1937. Starosta Kostelní jednoty pan senátor Rýpar začíná modlitbou Otče náš a Zdrávas a pak vítá přítomné a zahajuje valnou

hromadu vzpomínkou na zemřelé členy a uctěním jejich památky. Byl přečten pozdravný telegram a požehnání valné hromadě od Jeho Milosti pana arcibiskupa Dr. L. Prečana. Ve zprávě jednatelské se uvádí 109 členů k 31. prosinci. Před stavbou kostela bylo členů přes 300. Toto jasně mluví o rozháraných poměrech a štvanicích, které tak mnohé odradily.

Pokládám za nutné podat zde výtah ze zprávy místostarosty Josefa Hájka o stavu dluhu a jeho umořování. Od poslední valné hromady, kdy stav dluhu byl 42.299,65 Kč, bylo splaceno 8.209,65 Kč, takže stav dluhu k 31. prosinci 1936 činí 34.090 Kč, což je asi za tyto dva měsíce velmi slušný úmor. Starosta pan Rýpar děkuje ze srdce za ty štědré dary a připomíná, jak těžké a svízelné bylo neschetné jednání. Také kostelní konkurenční výbor pracuje v klidu a splácení dluhu rovněž příznivě pokračuje. Zpráva pokladní nám říká, že příjem v roce 1936 činil 31.618,85 Kč, vydání 31.600,90 Kč, hotovost 17,95 Kč. K této zprávě pokladní poukazuje pan starosta Rýpar na pečlivé vedení pokladní knihy, kde pokladník i menší obnosy pod 100 Kč odvádí na dluh v záložně, aby úrok byl co nejmenší. Vyslovuje pokladníkovi svůj dík.

Velmi slavnostně vyzněl u valné hromady akt předání diplomu zasloužilým členům a štědrým dárcům kostela. Jeho Milosti panu arcibiskupovi byl již diplom předán zvláštní deputací, a to Josefem Hájkem a Ludvíkem Richterem. Starosta senátor Rýpar se ujímá slova a promlouvá k přítomným, kterým Kostelní jednota uděluje za jejich zásluhy aspoň tuto malou upomínku.

Vzpomíná na jejich zásluhy na stavbě kostela – stánku Božího – a přeje jim, aby dobrotivý Bůh je více odměnil, protože naše odměna je jen malá vzhledem k velkým vašim zásluhám. Nechť tyto diplomy připomínají velikost díla, na kterém jste tak horlivě a statečně pracovali. Ať vaše rodiny krácejí ve vašich šlépějích a řídí se vašim vzorným příkladem. Odevzdává jednotlivcům diplomy s přáním další bohumilé činnosti.

Jménem všech, kteří diplomy obdrželi, poděkoval pan farář ze Slatiny Bohdan Černocký starostovi senátoru Rýparovi za pronesená krásná slova a valné hromadě za toto vyznamenání. Žádá rodiče, aby své dospělé děti přiměli k tomu, aby se zúčastňovali schůzí, abychom měli následovníky při plnění dalších úkolů. Starosta senátor Rýpar uvádí několik krásných příkladů ze života velkých osobností, děkuje znovu všem za tu nevšední a hrdinnou oběť, kterou občané tísečtí pro čest a slávu Boží přinesli. Navrhuje zazpívat chvalo zpěv Bože, chválíme tebe. Bylo to nezvyklé díkůvzdání, že dobrá věc dosáhla cíle.

Kostelní konkurenční výbor ve své schůzi z 9. listopadu 1937 stanoví výši kostelních přírážek na 125% k přímým daním, což vynese 5.262 Kč ke krytí řádné potřeby pro rok 1938. V tomto roce 1937 končí zprávy o činnosti Kostelní jednoty. Poslední zápis výborové schůze je ze dne 5. prosince 1937.

Tento rok uzavírám z výtahu knihy pokladní: příjem k 31. prosinci 1937 10.434,31 Kč, schodek 97,60 Kč. V tomto roce je vedeno 25 položek jako splátky na úmor dluhu a úroků.

☞ 1938 ☞

Tento rok je ve znamení smutných událostí, protože těžké mraky světové situace postihly mezi prvními i naši drahou vlast. Fašistická okupace zastihla nás jako první, veškerá činnost nejen Kostelní jednoty, ale všech českých spolků a organizací byla Němci zakázána. O činnosti Kostelní jednoty nejsou již v knihách žádné záznamy, jen v knize pokladní jsou ještě vedeny různé příjmy a vydání. Poslední zápis o schůzi výboru je ze dne 5. prosince 1937. Schůze kostelního konkurenčního výboru ze dne 12. dubna 1938 schvaluje účty za minulý rok a zároveň se usnáší, aby vybírání kostelních přírážek bylo postoupeno obecnímu úřadu dle nařízení zemského úřadu v Brně. Další schůze konkurenčního výboru je ze dne 2. listopadu 1938, kdy se jedná o rozpočet pro rok 1939 a stanoví se výše přírážek na 125 %, což vynese 631 RM. Tím má být pokryta potřeba pro rok 1939. Poprvé se objevuje v knihách RM, což znamená Reichmark.

Tyto informace jsou vytaženy z knihy pokladní a jsou vedeny postupně až do konce roku. Do 31. října 1938 je vedeno 31 položek se splátkou na úmor dluhu neb úroku. Největší splátka činí 5.000 Kč, je to dar pana Jana Richtra ze dne 23. října a dvakrát dar po 1.000 Kč ze dne 9. října od pana J. Příjem do 31. října 1938 činí 26.528,25 Kč, vydání totéž. Do konce roku příjem 179,53 RM, vydání 179,53 RM..

☞ 1939 ☞

Jediný zápis v tomto roce psaný panem Josefem Plevanem je zápis konkurenčního výboru ze dne 2. července 1939, který nám však mnoho neříká. Jsou schváleny účty za rok 1938. Přírážky budou vybírány opět ve výši 125% ze základny daňové. Z pokladní knihy je vydáno na úmor dluhu a úroku 602,30 RM. Tím končí i poslední zprávy z pokladní knihy Kostelní jednoty. Kniha pokladní farního úřadu ve Slatině, ze které jsem vytáhl aspoň některé záznamy o umořování kostelního dluhu, vede dvě položky jako splátky na dluh (60 RM a 185 RM).

☞ 1940 ☞

Těžká byla léta hitlerovské okupace i u nás v Tísku. Vnucování německé školy a jiná perzekuce na našich lidech byly na denním pořádku. Bylo zde nasazeno i několik německých rodin až ze západních Čech z pohraničí. Naši občané z velké většiny neznali slova německy a byli mnohdy bezmocní, když nerozuměli, co se po nich žádá. Chlapci i děvčata vycházející školu byli bráni na službu k německým sedlákům, kteří většinou byli na vojně. Mužové byli nasazováni násilně do různých prací. I při budování Osvětlemi byli od nás tři mužové násilně nasazeni.

Časté zprávy z okolních obcí, zatýkání a zavírání českých lidí i pro maličkosti nebo neopatrné slovo budily strach a hrůzu u zdejších občanů. V takových těžkých a smutných dobách člověk nejlépe pozná, co je to víra v Boha, kdy se mu může postesknout a poprosit ho o posilu a důvěru. Byly to doby, kdy naši lidé poznali, co znamená mít svůj vlastní kostel, pro který přinesli tak obrovské oběti. Vroucí modlitby a krásné písně za ochranu naší drahé vlasti, zpívané v naší české řeči, byly toho výmluvným dokladem. Jaké to byly chvíle útěchy, když v neděli po mši sv. rozléhal se v našem kostele ten velebný chorál svatováclavský, kde naši věřící bez obav a strachu prosí patrona země české sv. Václava: „Nedej zahynouti nám, ni budoucím! Neohlíželi se, zda-li je někdo slyší, jak to tenkrát bylo, že se jen tak šeptalo, aby nepřišli v podezření, že mluví proti říši.

Správu našeho kostela přebírá farní úřad ve Slatině s farní radou. Do této farní rady vysílá Tísek dva zástupce – Josefa Hájka a mne. Kostelní konkurenční výbor v Tísku měl svou poslední schůzi 21. února 1940. Další schůze je již psána německy a konala se 10. května 1940. Je zde uvedena suma konečného dluhu (dle mého překladu) 7.229,78 Kč. Tento německý zápis je podepsán těmito činovníky: důstojným panem Bohdanem Černockým, farářem, Josefem Vajdou, předsedou kostelního konkurenčního výboru v Tísku, Josefem Lazeckým a Josefem Plevanem a za členy kostelního konkurenčního výboru Antonín Krejčí, Josef Kubánek, Rudolf Schindler, Josef Hájek, JOosef Lazecký a JOosef Richter. V knize farního úřadu byly dvě splátky na úmor dluhu, a to 700 RM a 600 RM.

☞ 1941 ☞

V tomto roce nás čekaly smutné události na temnou dobu okupace. V dokladech jsem zjistil, že dne 24. června 1941 byla zaplácena splátka na dluh 1900 RM, 1500 RM a 1490 RM. V tomto roce zemřel jeden z předních pracovníků Kostelní jednoty ve věku 44 let pan Josef Richter, rolník. Dobrý a nebojácný bojovník a ručitel pro kostel. Pán Bůh mu vše odplať.

V téže roce zemřel jeden z největších dárců pro náš nový kostel pan František Tisovský, který se svou manželkou jako bezdětní manželé darovali značné obnosy na náš kostel. Byl jmenován čestným členem Kostelní jednoty a obdařen diplomem. Pán Bůh mu vše odplatí.

☪ 1942 ☪

Válka přinesla lidstvu jen neštěstí a zkázu. To se bohužel týká i nás a našeho kostela. Ještě neustaly starosti se splácením dluhu a už přichází strašná rána našemu kostelu. Němečtí okupanti sahají na naše zvony. Nepomohlo nic, jsou bez citu a bezohledně berou vše, co se jim hodí. Ani jeden nám nenechají, který by nám mohl oznámit poslední okamžiky našich drahých. Ještě dobře, že jsme měli z té zbožné kaple ten malý zvoneček. Naši lidé se slzami v očích poslouchají titěrné cinkání toho zvonečku, namísto těch krásně sladěných zvonů, které zněly jako velebná hudba. Při hledání dokladu pro údaje této kroniky jsem přišel na poznámku jedné občanky, kde měla tužkou poznačeno toto: „Ty naše zvony krásně zněly, ale byly nám ukradeny...“

V tomto pro nás nešťastném roce bylo aspoň něco málo radostného, a to dar paní Amálie Tisovské 2000 RM, které byly dány jako splátka na zvony. Další splátky na kostel od farní rady a dobrotivých dárců byly tyto 1200RM, splátka na dluh 800RM a v prosinci 1942 1942 poslední splátka na dluh 800 RM. To bylo to radostné v tom nešťastném roce, kdy jsme ztratili zvony, ale na konci roku jsme zaplatili náš poslední dluh.

☪ 1943 ☪

S radostí, že máme zaplacený dluh, jsme se netěšili dlouho. K té veliké ráně ze ztráty zvonů, přichází nová nepříjemná zpráva z Kreisparkasse v Bílovci, že musíme zaplatit částku asi 2000 RM, jinak že se odprodá jednomu z ručitelů pole. Pan farář měl právě tento obnos, a tak situaci zachránil. K tomu všemu přicházejí pořád nové zprávy o zatýkání v Bílovci, Skřípově a jinde o šikanování českých lidí, jejich nasazování na nejhorší práce apod. Těžké mraky hrůzy a strachu se vznášely nad naší tichou dědkinou. Lidé se slzou v oku dodávají jeden druhému útěchy. Jen Němci jako na výsměch našemu člověku jásají, víří tlučení na bubny, které bylo slyšet až u nás nad vítěznými boji německé branné moci.

☪ 1944 ☪

Hned na začátku tohoto zase nešťastného roku nás postihuje strašná rána, jedna z nejhorších, jaká nás mohla postihnout. Tragickým způsobem při práci zahynul náš milovaný horlivý činovník pan Ludvík Richter v poměrně mladém věku 44 let. Tak jako byl starostlivým otcem své početné rodiny, tak byl i nadšeným horlitem v činnosti pro stavbu kostela. Byl štedrým dárcem a obětavým sběratelem těch korunek ve světě, jakož i znalcem našich poměrů při vyřizování písemností. Nechť Pán Bůh dobrotivý, za vše, co pro jeho čest a slávu vykonal, odplatí mu stonásobně na věčnosti. Bohatá činnost jako funkcionáře, ručitele jej zařazuje mezi největší dobrodince našeho kostela, na které se nezapomíná, a na kterého bude stále pamatováno v modlitbách.

Snad málokdo pochopí z těch, že v té nadmíru těžké době poroby a útlaku přicházely tak těžké rány jako jsou v předešlých kapitolách vylíčeny. Bylo je nutno snášet a neklesat na mysli. A byla to právě víra, která nás posilovala v tom nadmíru těžkém postavení. Byl to náš nový kostel, kde naši lidé čerpali sílu a důvěru v Boha, že nastanou zase lepší časy. Vždyť ten střední zvon, který byl rovněž odvečen, měl ve svém znaku Matičku svatohostýnskou, ochránkyni naší drahé Moravěnky, a na něm byl vyrýsován ten krásný nápis: „Zůstaň matkou lidu svému.“ Náš lid věřil, že její mocná ochrana pomůže z této hrůzy k lepšímu.

Z roku 1944 popisují svůj vlastní zážitek. Bylo to v neděli koncem září, krásná podzimní neděle. Když při mši sv. chodil pan Karel po sbírce, pošeptal mi, abych po mši sv. přišel do sakristie k panu faráři. Obvyčně tímto způsobem nás zval pan farář na schůze farní rady. V sakristii mi pan farář dal přípis a řekl: „Běžte zde vedle, kde jsou svícny a pozorně si to přečtěte.“ Čtu: Přísně důvěrné. K vytvoření místních národních výborů. Utvořte ilegální MNV podle politického klíče z let 1938 - 1939. Pověřte důstojníka nebo poddůstojníka k případnému převzetí velení nad místním mužstvem. Zajistěte kolaboranty a zrádce a další body k vyřízení.

Když jsem dopis dočetl, ujasnil jsem si těžkost úkolu a jeho nebezpečí. Podpis na konci mně dodal odvahy, že, pokud budou mé síly stačit, splním tento úkol. Vždyť na konci dopisu byl ten známý podpis plukovníka Ludvík Svobody, velitele našich bojovníků u Dukly. Získal jsem pro tuto věc občany Josefa Hájka, Josefa Lazeckého, Alfréda Lazeckého, Adolfa Richtáře, Františka Richtera, u kterého jsme se také několikrát sešli. Jako velitel byl určen s naším souhlasem Leo Lindovský. Ústup Němců však byl tak rychlý, že fronta se den co den blížila. Takže jsme žádné další pokyny neobdrželi. Při příchodu fronty však ihned MNV začal fungovat.

Budiž mi dovoleno, aby aspoň velmi stručně popsal celý děj té nejsmutnější historie našeho národa a tím i naší obce. Okupace - válka s hitlerovským Německem - to jsou události tak složité, že popsat toto období ponížení národa a národní hrdosti, utrpení v koncentračních táborech, bolest, riziko smrti, hrdinství a touhy po svobodě je úkol nadmíru těžký.

Podzim v roce 1938 byl krásný. Lidé však pro slzy neviděli slunka. Byly to však slzy nenávisti, skrytého odporu a pomsty. Strhávaly se české nápisy, do školy byla zaváděna němčina, české školy byly rušeny a české děti posílány za pacholky a jen na ty nejhorší práce. Němci nasazovali do naší ryze české obce své lidi jako starosty, ale také slídily, kteří měli nahlašovat naše občany, kteří poslouchali cizí rozhlas. Z německých četníků byl jen jediný solidní - říšský Němec Walter. Za to četník Knotl a další Němci, jejichž jména neznám, byli nebezpečnými pronásledovateli čestných občanů. Velmi nebezpečná byla rodina odrodilce českého jména Josefa Koblihy, který za donášení zpráv byl Němci ustanoven školníkem.

Několik občanů z naší obce bylo zatčeno a vězněno. Byli to tito: František Dluhoš s manželkou, Valentin Frička s manželkou a dcerou a Alfréd Lazecký. Další zdejší rodák Josef Kubečka byl zatčen v práci ve Vítkovicích a už se více nevrátil. Nevím, zda mezi těmi nešťastnými nebyl ještě někdo další. Bylo opravdu smutno, když celý den hučely celé mraky německých letadel a slyšeli jsme stále nové zprávy o zatýkání, domovních prohlídkách a hrozném šikanování českého člověka. K tomu se neustále hlásilo o trumfech německé armády v její bleskové válce proti Sovětskému svazu, což bylo vždy oslavováno vyvěšením praporu s hákovým křížem. Německá branná moc se svým führerem byly na vrcholku své slávy, když rudá armáda byla zatlačena až ke Stalingradu. Pro nás Čechy měli připravený prostor na Sibiři a země české měly být germanizovány.

V těchto tak smutných časech, kdy si člověk nebyl jist s kým promluvit, našel jediné místo, kde mohl bez strachu vyjádřit své národní cítění v české řeči. Toto místo v Tisku byl náš kostel. Velká účast na bohoslužbách měla charakter národně manifestační. Zde patří uznání a díky důstojnému panu faráři B. Černockému neohroženému knězi – vlastenci. V neděli při mši sv. se zpívaly většinou písně obsahu prosebného za ochranu české země a národa. Jak hřejivý pocit a uklidnění našel v těchto těžkých chvílích člověk právě zde v kostele.

Lidé přes všechno nebezpečí v noci poslouchali cizí rozhlas hlavně Londýn za dobře zatemněnými okny. Vyslechnuté zprávy sdělovali svým dobře známým, a tak byla udržována důvěra, že budeme brzy osvobozeni. V létě a na konci roku se začaly objevovat na obloze mraky trýpytících se amerických a anglických stíhaček a bombardérů. Zprávy o strašném bombardování německého průmyslu jsme si dokreslovali pohledem na stovky lesknoucích se vlaštovek. Častěji probíhá kontrola a tresty za nedodržování předpisů o zatemnění.

Směle vychvalované plány říšské branné moci bortí Rudá armáda a zvláštní hlášení „Sondermeldung“ o vítězstvích Němců jsou už většinou nešikovným výmyslem. Slyšíme velmi často slova o plánovaném ústupu. Za tichých nocí je už slyšet čím dál častěji dunění blížící se

fronty. Za tichých podzimních a zimních večerů se objevují také ruská letadla s krásně barevnými světly tzv. „Stalinovy svíčky“ a osvětlují širý kraj od Jeseníků po Beskydy. Nálety a bomby dopadají na Ostravu a žádají si své oběti na lidských životech. Při jednom takovém náletu dopadly také u nás dvě bomby, naštěstí si nevyžádaly oběti. Bylo to 17. ledna 1944, kdy jedna bomba spadla na zahradu, kde dnes stojí domek č.161 (tenkrát to bylo ještě pole). Druhá spadla u č.1 v Karlovicích rovněž na pole a bez škody.

∞ 1945 ∞

Ustupující německá armáda žene před svým ústupem i ty největší nešťastníky, jaké kdy svět poznal. Tzv. pochody smrti za krutého 20 stupňového mrazu, polonahé, bosé. Na zamrzlém sněhu je vidět krvavé otisky lidské stopy a v příkopech desítky vysílených ubožáků za hrozného nářku umírá. Jeden z těchto transportů za krutého mrazu v noci vhání tyto nešťastníky, vysílené a na kost promrzlé, do jednoho dvora v Bílově, odkud lidé slyšeli po celou noc strašlivý řev umírajících chudáků.

Přes naši obec takový smutný pochod nešel, ale často lidé zjistili čerstvé stopy ve sněhu do stodoly, kůlny apod., ve kterých některý z uprchlíků přespal, a naši občané jim rádi něčím pomohli. Byly to zprávy nanejvýš otřesné, které denně přicházely z okolí anebo je naši dělníci donášeli z Ostravy.

Tento smutný obraz jsem si dokresloval z výpovědi svého bratra, který byl totálně nasazen jako zedník na práci na budování Osvětimi. Jako očité svědek zvěrstev páchaných Němci vyprávěl, čeho je schopen v tom pekle, že žádná šelma by toho schopna nebyla. Vysílení tito ubožáci museli donášet na staveniště těžké trámy, kolejnice, traverzy a jiné věci. Když někdo z těch ubožáků klopýtl a upadl, strhnul další a často to skončilo polámanýma nohama, rukama a jinými těžkými zraněními, které byly obyčejně hojeny kouskem desky nebo holí. Zranění byli většinou dobíjeni na místě. Při jednom takovém pádu byly jednomu z těch ubožáků strženy vlasy z lebky až do týla a hlava podobná krvavé kouli byla úderem „kappa“ rozpolcena, až vytryskl mozek.

Do této smutné doby přicházely jako jiskřička naděje zprávy o bezhlavém ústupu Němců a vítězném postupu Rudé armády, což nám potvrzovalo temné dunění blížící se fronty. Snad nikdy více nepociťoval člověk potřebu útechy a síly jako v této truchlivé době. A zase to byl ten náš kostel v tuto dobu tak čteně navštěvovaný, kde čerpali lidé sílu a odvalu, aby vydrželi. Víra to byla, která náš lid posilovala, aby vydržel a neklesal na mysli.

S příchodem jara jsme byli svědky, jak naši obcí projíždí transporty evakuovaných někde od Katovic. Byla to směs různých potahů - koňských, kravských i ručních vozíků a kočárků, ženy, děti, starci. Velmi časté přesuny vojska probíhaly hlavně v noci. To vše nasvědčovalo o brzké porážce Němců. Naši občané si budovali v lesích kryty pro případ evakuace. Černé sloupy kouře na severovýchodě oznamovaly nám příchod fronty každou chvíli.

Na silnici k Ostravě připravují Němci zátarasy silnice v podobě silných klád. Fronta se přibližuje každým dnem od severozápadu. Zvlášť těžké boje byly v úseku Háj – Hrabýň - Horní Lhota a na západ Hlubočec – Podvihov. Tím se také postup poněkud zdržel a Němci v horečném zmatku posílají čerstvé posily do přední linie fronty. Naši lidé byli naháněni na kopání zákopů a tam také náš jeden občan přišel k těžkému úrazu. Bylo to na těškovickém katastru při kopání zákopu, kde přišel o nohu pan Jan Kubečka. Těžce zraněn byl dovezen do Bílovce, avšak tam už se nemocnice evakovala, proto byl odvezen někde do vnitrozemí v Pardubicích.

Bylo to v neděli 29. dubna 1945, kdy byl sveden těžký boj o naši obec. Rudá armáda tlačí Němce od Výškovic a od Těškovic a odpoledne kolem 4 hod. se objevili v Tisku první rudoarmejci. Za těžké dělostřelecké a kulometné palby jsou Němci z obce vytlačeni a Tisek osvobozen. Jako krvavou daň za osvobození přinesli i naši občané Eduard Nohel, Ludvík Dluhoš, František Vavrečka, Hynek Nikel a sedmileté děvčátko Anežka Lazecká, které v náručí své maminky při útěku ze sklepa bylo zasaženo střepinami granátu a svému zranění podlehl.

Matka byla rovněž těžce zraněná a jen díky včasnému zákroku první pomoci od Lva Vašice byla zachráněna. Jako další zraněný byl pan Antonín Buček, jenž byl na svém dvorku zasažen kulkou, která se odrazila od zdi a prostřelila mu levou nohu. Příští den ráno se mi podařilo sehnat ruského lékaře, který mu střelu zdeformovanou nárazem do zdi z nohy vytáhl.

Toto jsou jen malé úryvky toho, co prožili naši občané a hlavně ženy v té krátké době dvou dnů války a bitvy o naši obec. Smutný obraz se naskytl tak mnohému občanu, když po vyjití z úkrytu zjistil, že má jen to, co má na sobě. Domácnosti byly vydrancovány, dobytek pryč, budovy poškozeny, ale přece většině obyvatel zůstalo to nejcennější – holý život.

Jaký byl pohled na naši obec po přejití fronty? Pohled to byl opravdu bolestný. Do základu vyhořela některá stavení a stodoly. Těžce poškozenými budovami byl kostel, kde byla silně poničena věž zásahem granátu, krásná figurální okna byla rozbitá, poškozena střešní krytina, omítka a také uvnitř kostela byly značné škody.

V kostele se Němci houževnatě bránili a z věže ostřelovali kulometry okolí kostela. V kostele samém odehrál se tuhý boj muže proti muži i mezi lavicemi v kostele. Silně byla poškozená také škola, kde byla rozbita většina oken, poškozená střecha a vnitřní zařízení. Těžce byly poškozeny také obytné budovy některých zdejších občanů, budova MNV, která musela být urychleně opravena pro aspoň nouzové úřadování. Jen málo budov v naší obci zůstalo nepoškozených. Škody na polích, zahradách, jakož i šatstvo, zásoby obilí a potravin byly veliké. Do této málo utěšené situace naší obce se ujímá řízení už v roce 1944 nový ilegálně utvořený MNV. Ještě za rachotu kulometů a dělostřelecké palby se nouzově upravuje místnost bez úředních hodin, bez ohledu na odměnu a čas.

Zajišťuje se zásobování a úklid padlých, aby se zamezilo rozšiřování nemocí při rozkladu mrtvol. V obci samotné byly mrtvoly hladce pochovány, protože byly občany nalezeny a ohlášeny MNV. Jeden případ, který se udál, byl zvláštní tím, že pár koní s vozem byl zasažen granátem a jeden kůň byl odhozen právě do studny a strhnul s sebou také druhého koně. Tato hrozná spleť koní v postrojích a vozem musela skončit zastřelením obou koní.

Jak těžké a nevděčné bylo úřadování těchto prvních pěti radních si snad dnes nedovedeme ani představit. Nebylo stálé síly v kanceláři, nebylo psacího stroje, ba ani papíru. Občané žádali aspoň tu nejnnutnější první pomoc nebo aspoň radu, kam se mají obrátit. A zase jeden ze svých vlastních zážitků. Na jedné z prvních schůzí „rady“ při rozdělování úkolů jsem dostal za úkol prohlédnout úsek katastru k Bílovci a sebrat a pohřbít padlé vojáky a to tak, že Němce zakopat na místě, kde ležel, a rudoarmějce svázat do obce. Byli pochováni u kostela, kde dnes je kostelní park. Pro tento úkol jsem měl na pomoc Benedíkta Richtára s koňským potahem, Ludvíka Nikla, Aloise Nikla Adolfa Lazeckého, Viléma Dostála a další.

Když jsme začali naši hrobařskou práci, hned na místě zvaném „Na Folinku“, zůstal těžký německý tank. Tam se nám naskytl velmi smutný obraz. U onoho tanku ležel mrtvý Němec, mladý světlých kadeřavých vlasů s rozpolceným břichem, kousek dál jeho noha ve vysoké botě až pod kolena, dole ruka a zase noha s botkou šněrovací. Toto vše dohromady jsme zakopali na místě tanku. Kousek dále se nám naskytl obraz ještě smutnější. Bylo to za budovami na kopci od Bílovce. Ty tmavé skvrny v obilí, to bylo lůžko těch hrdinů, kteří před hodinou nebo dvěma osvobodili naši obec. Osvobodili nás a sami položili své mladé životy, daleko od své domoviny, od svých rodičů, dětí a svých drahých. Jak smutný to byl pohled na ty mladé kolem 30 let - ztuhlá těla sovětských hrdinů.

Na katastru naší obce jich položilo životy 64 a počítá se i major Sergej Kobžev Terentejevič. Jejich těla byla pochována na čestném místě v obci v parku u kostela. Asi po roce byli převezeni na společný hřbitov do Hlučína. U hrobu v parku byla pietní vzpomínka z úcty k těmto hrdinům.

Velmi těžký úkol měl MNV s opravou poškozených budov v obci. Nebylo materiálu, hřebíku, lepenky, cementu atd. Lidé si na oplátku vypůjčovali, co kdo měl, a pomáhali jeden druhému.

Byla radost pohledět, jak tesaři se sekerkou v ruce, opravují, co bylo nejnnutnější bez ohledu, co za to dostanou. Hlavně to byl Josef Hájek, který jako předseda MNV a tesař odborník řídil tyto práce. Dále to byli František Dluhoš, Jan Nohel, Vladimír Dluhoš, Leo Lindovský a další. Těchto několik obětavců, které jsem uvedl, to nejsou zdaleka všichni, kteří nezištně pomohli svým spoluobčanům v tak těžké době.

Do této horečné práce přišla zpráva z Bílovce, abychom vypomohli v zásobování obilím. Při ústupu Němců byl v Bílovci vydrancován „český mlýn“ a obilí odvezeno Němci před ustupující frontou. Nebylo co mlít a nebylo co jíst. Proto i my v Tisku jsme posbírali, kde co bylo, a poslali do Bílovce pro veřejné zásobování. Bylo to 35 metrů. Naši občané i v tomto případě projevíli pochopení pro potřeby celku. Radost bylo pohledět, jak rychle práce pokračují s opravou budov, ale hlavně jak občané z té lásky k bližnímu si navzájem pomáhají. Již o žních stojí nové stodoly a obilí se do nich skládá, lidé bydlí v opravených bytech. Nejhorší to bylo se sklem, bylo ho potřeba velké množství a musela to nahradit jen lepenka a podobné náhražky.

Pro ohromný nával práce přibírá MNV schopné a obětavé občany do různých komisí a pro veřejnou potřebu obce. Velmi náročná práce byla se soupisem válečných škod. Byli občané, kteří říkali, to nejcennější jsem zachránil „životy své rodiny“ a ostatní „bude zase, budeme-li zdraví“ a uváděli své škody velmi svědomitě. Avšak byli i takoví, kteří si nemohli „vzpomenout“, co se jim všechno ve frontě ztratilo, a přicházeli dodatečně nahlašovat ztracené věci. Byl jsem svědkem i toho, že si „rozpomenli“ manželé i na brýle a vidličku a na jiném místě, když byl soupis hotov a jsme odcházení, volá na nás majitel na silnici: „Ještě tu ten betonový slupek v plotě mi Němci zlámali.“ Takové případy jsme celé večery na MNV upravovali do patřičných mezí.

Další velmi náročnou práci měla komise vyživovací, která rozdělila mezi občany poukazy na různé potřeby, hlavně prádlo a textil. Tato komise měla tu nevýhodu, že byla velmi přesně tj. každou středu navštěvována kolektivem maminek, které potřebovaly toho samy mnohem víc, než jsme dostali pro celou obec. Uspokojit je bylo víc než nemožno.

Jako obec těžce poškozena jsme i my žádali o přidělení „kmotrů“. Byli jsme delší dobu nějak opomíjeni, až na jedné konferenci strany lidové v Bílovci jsem žádal našeho zástupce pana Kubalce, řídícího z Píště, aby v této věci zakročil. Do týdne jsme měli přiděleny kmotry, a to město Děčín. Po jejich návštěvě u nás poslali nám 3 vagony různého nábytku a náradí i staršího šatstva a 5000 Kč na školu. Při těchto akcích jsme poznali velmi dobře i charaktery našich občanů. Tak, jak jsem uvedl případy o válečných škodách a u přidělování poukazů na textil, tak tomu bylo i při rozdělování nábytku a jiného zboží z Děčína. Pořád jedny a ty samé tváře jak u válečných škod, u vyživovací komise na poukazy a u přidělení staršího zboží od kmotrů.

Do tohoto chaosu a spleti různých starostí, jež musel MNV řešit, usnáší se rada MNV postavit na věčnou památku pomník našim osvoboditelům jako trvalou připomínku na jejich hrdinný boj proti německým fašistům. Do této akce se zapojuje většina našich občanů a jako první se hlásí strana lidová příspěvkem 1000 Kč a strana demokratická s darem ze zisku z plesu. Byl jsem v čele této akce, ale musím zde poznamenat, že jsme nenarazili ani na nejmenší odpor u občanů, naopak velmi ochotně tuto akci podporovali.

Pomník zhotovila firma Stareček z Bílovce a slavnostním řečníkem byl František Seidler z Ostravy našim občanům dobře známý, protože má manželku z Tisku. Nevím přesně, kolik pomník stál, ale obnos byl lehce zaplacen, přestože byli občané válkou ožebračení, ale rádi podle svých možností na tuto věc přispěli. K tomuto pomníku byla zhotovena pamětní deska i našim občanům, kteří položili životy při osvobození naší obce.

Během několika let z tohoto pomníku vypadly asi čtyři kovová písmena z nápisu padlým hrdinům. Kolem tohoto malého nedostatku chodila dnešní nová generace včetně veřejných a stranických činitelů, kteří nepoznali hrůzu války, a proto nikoho nenapadlo tuto maličkost opravit. Když se blížily oslavy 25 letého výročí osvobození, přihlásil se předseda ČSL Josef Hájek a bere si tuto opravu za svůj osobní závazek a

během týdne je nápis opraven a do budoucna se stává důstojnou připomínkou obětí války i toho, že občané obce Tíska dovedli být i před léty vděční svým osvoboditelům.

Tento pomník byl postaven na křižovatce ve středu obce u školy vedle pomníku z první světové války 1914-1918. V této válce padlo z naší obce 12 občanů a již tenkrát naši předkové z vděčnosti jim postavili pomník. Akce postavení tohoto pomníku byla vedena hasičským sborem. U tohoto pomníku byla pamětní deska s kovovými bustami, a to prvního prezidenta T. G. Masaryka a Dr. E. Beneše. Tato mramorová deska obstála celá desetiletí u tohoto pomníku, ano i za fašistické okupace zůstala nedotčena. Až někdy v letech 1950-1955 se ona deska ztratila, byla naposled viděna v kůlně s cementem a stavebním nářadím za Kulturním domem J. Fučíka. Po létech se mi přihlásil jistý občan s plaketou T. G. Masaryka s podotknutím, že ji zachránil ze smetiště a uschoval. Plaketa Dr. Beneše se již nenašla. Byla proto zhotovena nová a obě umístěny na čestném místě u onoho pomníku z první světové války v parku u kostela.

Mám za to, že jak tento pomník s 12 našimi občany, tak i první budovatelé našeho samostatného státu si plně zaslouží toto čestné místo v naší obci. Lípa svobody u oněch pomníků symbolicky doplňuje celkový obraz k 50. výročí trvání československého státu. Tyto historické památky byly pořízeny, jakož i důstojně a slavnostně odhaleny, místní organizací československou stranou lidovou.

Zdá se mi, že jsem už toho napsal hodně o hrůzách války a škodách, které v naší obci zanechala. Aby byl popis úplný, jsem nucen rozepsat se o škodě největší - to je na kostele. Škoda na něm byla odhadnuta 110.000 Kč. Práce při první a to jen opravdu nutné opravy byla provedena velmi narychlo, obětavě a s velikou chutí. Místo krásných barevných oken byla dána jen náhražka z nouze - sklo matné - neprůhledné. Těžký zásah granátem zanechal velikou díru ve věži, jen tak tak, že se nezřítily. Opraveno bylo jen to nejnnutnější, takže ani konání bohoslužeb nebylo přerušeno.

Tato nejnnutnější oprava si vyžádala asi 30.000 Kč nákladu, což tak zhruba odpovídalo přiznání válečných škod. Musím zde ovšem podotknout, že práce našich obětavců jako vždy i zde znamená dalších několik tisíc, které ušetřili tím, že odpracovali mnoho hodin zdarma. Další úplná oprava - omítka, střecha - byla provedena až za několik let, a to komunálním podnikem v Bílovci pod dozorem stavitele Jana Meleckého. Také u této opravy velmi účinně pomohli naši obětaví občané. Tato oprava si vyžádala náklad přes 70.000 Kč. Musím zde dodatečně uvést, že celková škoda v obci způsobená válkou byla odhadnuta na 3 mil. Kč.

☞ 1946 ☞

V tomto roce je posílena elektrická síť v obci nákladem 35.000 Kč. První povinné dodávky státu byly splněny našimi zemědělci na 100%. Lidovým soudem v Opavě byl pro udavačství odsouzen na 10 let a ztrátou občanských práv a zabavením majetku Ondřej Richtár. Po roce však byl propuštěn na svobodu. Taktéž převoz padlých sovětských vojáků byl proveden v tomto roce na společný hřbitov v Hlučíně. Škoda, že těmto hrdinům - osvoboditelům byla ta naše tísecká země jen na krátko dočasným lůžkem odpočinku.

Volby roku 1946 přinesly tyto výsledky: ČSL 164 hlasů (6 mandátů), Soc. dem. 146 hlasů (5 mandátů), Nár. soc. 68 hlasů (3 mandáty), KSČ 27 hlasů (1 mandát). Předsedou zůstává opět lidovec Josef Hájek. Kmotři pro naši obec je určen Děčín - Podmokly.

☞ 1947 ☞

Tento rok byl velmi suchý, a proto i úroda slabá. Dodávky přes tuto nepřízeň počasí splněny u obilí na 90%, u brambor přes 100%. Kmotři z Děčína darovali zdejší škole obnos 5000 Kč. Začalo jednání o koupi varhan pro zdejší kostel s farním úřadem ve Velké Polomi.

☪ 1948 ☪

Dochází k sloučení strany sociálně demokratické s KSČ. Obrozená strana lidová byla ohlášená, ale její aktivní činnost se nijak neprojevila. Vítězný únor byl oslaven jako vítězství dělnické třídy. Zřídila se autobusová linka Slatina – Vítkovice, na kterou byla i naše obec napojena. Po třech letech se uskutečňuje linka samostatná Tísek – Slatina a je také v roce 1951 postavena nová garáž pro autobus. V červenci jsou zakoupeny varhany pro zdejší kostel z Velké Polomi za obnos 55.000 Kč. Tyto varhany však po opravě, demontáži, dovozu, postavení a sladění si vyžádaly náklady přes 80.000 Kč. Svěcení varhan se konalo 12. června 1949.

☪ 1951 ☪

Tento rok byl pro naši veřejnost svátečním. Byl totiž zakoupen nový zvon pro zdejší kostel za obnos 72000 Kč. Ten měl nahradit tři krásně sladěné zvony, které za německé okupace Němci odvěkli pro válečné účely. Nový zvon byl slavnostně posvěcen 13. května za účasti mnoha církevních hostů, velké účasti věřících z místa i širokého okolí.

☪ 1964 ☪

V tomto roce bylo zadáno akademickému sochaři Miloši Blažkovi z Háčku u Litovle vytvořit sousoší sv. Cyrila a Metoděje. Sochy v nadživotní velikosti (230 cm) z bílého umělého kamene, budou umístěny pod hlavním oltářem. Toto v pravdě umělecké dílo bylo na podzim 1964 skutečně dohotoveno a postaveno v našem kostele. Je to opravdu skvělý doplněk interiéru našeho krásného kostela.

☪ 1968 ☪

Do našeho kostela byla v tomto roce pořízena nová figurální okna. Prozatímní okna byla z neprůhledného skla a po válce byla zhotovena jen nouzově. Za ta léta sklo praskalo a muselo býti nahrazeno novými okny. Tuto práci nám provedla brněnská firma „Uměleckého sklenářství“, vedoucím byl pan Vačkář. Byl jsem v čele této složité akce a nemohu jinak než s plným uznáním a obdivem nad uměleckou dovedností odborníků toho krásného díla. Ostatně ta krásná práce mluví za vše a bude trvalou vzpomínkou i těm mladším generacím, které přijdou po nás. Celkový náklad činil asi 36000 Kč.

Pomocné práce, kterých nebylo málo, udělali naši občané zdarma. Také obnos byl ještě téhož roku zaplacen. V tomto roce zemřel zdejší rodák, kněz důstojný pan František Jedlička, narozený 30. května 1884. Jeho životní dílo, postavení kostela v Tisku, se splnilo. Zemřel 24. února 1968 ve Frýdku, je pochován v Tisku. Za jeho práci, starost, dary a nevšední ochotu pro stavbu stánku Božího necht' mu je dobrotivý Pán Bůh štědrým odplatitelem.

☪ 1969 ☪

Velmi nás překvapila zpráva, že umělec akademický sochař Miloš Blažek bude 5. července 1969 vysvěcen na kněze a primiční mše sv. bude sloužena v Choryni u Valašského Meziříčí. Bylo rázem rozhodnuto. Naše sousoší sv. Cyrila a Metoděje, jeho to dílo, nám káže z vděčnosti zúčastniti se se toho jeho životního úspěchu. Dvě Volhy s deseti našimi přáteli a malým upomínkovým dárkem se řítí tam k valašským

kopcům, kde v malebném zákoutí se skrývá útulný zámeček sester Sv. kříže. V tomto přímo pohádkovém zákoutí jsme byli přijati sestřičkami s nevšední ochotou a starostlivostí.

Jak dojemné bylo shledání nás všech s novoknězem, se nedá vypsat, se slzami v očích jsme nemohli nikdo promluvit. Nahradit to muselo objetí a polibky. Celkový průběh slavnosti byl přímo úchvatný. Byl to pro nás zážitek na celý život. Na zpáteční cestě jsme se dohodli, poprosit ho o návštěvu k nám a o udělení novokněžského požehnání. Ihned jsem psal a prosil a úspěch se dostavil. Jaká radost, když došla zpráva, že 20. července 1969 k nám přijede na 7 hod večer až z Vel. Ořechova u Vsetína.

Jako hořká pilulka do té radostné nálady bylo odřeknutí své účasti našeho nového pana faráře ze Slatiny. V neděle 20. července 1969 jsme důstojného pana Blažka dovezli od vlaku z Bílovce. Lidé se shromažďovali kolem kostela. Na otázku: Kde je pan farář, bylo lepší neodpovídat. A hle co se stalo? Náhoda? Červené auto přijelo do vesnice a hned se vracelo zpátky a vystupuje z něho pan farář Hubert Šula - u nás dobře známý. Ochotně se zapojuje do celé akce.

Já jsem měl to štěstí, že jsem u chrámových dveří novokněze vítal. Před asi 5 léty jsem ho vítal jako akademického sochaře, který svým uměleckým dílem obohatil náš kostel. Tenkrát mi ovšem nenapadlo, že ve svém životě ho budu vítat ještě jednou, a to jako novokněze. Tato v pravdě jedinečná slavnost vrcholí udílením novokněžského požehnání. Hojná účast našich věřících a také přespolních byla jistě nejlepší odměnou těm, kteří se o celou věc zasloužili.

Další akce, o níž se musím zmínit, je oprava křížů na veřejných prostranstvích. Této akce se ujala místní strana lidová. Opravily se téměř všechny obecní kříže. Dřevěný misijní kříž u silnice na Karlovicích byl postaven nový modřínový. Malbu „Ukřížovaného“ nám ochotně provedl pan farář Vincenc Hurník z Bohuslavic na Hlučínsku. Opravu kamenných křížů provedl komunální podnik Opava. Vedoucí pan Lesák a hlavně pan Nedbal vyšli velmi ochotně vstříc i našim občanům při opravě jejich pomníků.

☪ 1972 ☪

V tomto roce byla provedena úprava oltáře a obětního stolu podle nových nařízení po vatikánském koncilu. Při té příležitosti bylo rovněž obloženo mramorem prostranství kolem oltáře. Také sokl stěny kolem oltáře do výšky asi 1 m byl obložen mramorem. Byla to práce velmi náročná, protože odborně provést takový obklad není maličkost. Tato práce byla provedena opravdu svědomitě, za což patří dík také našim chlapcům, kteří se o všechno starali, a kde bylo třeba, také ochotně vypomohli. Tato práce si vyžádala asi 28.000 Kč nákladu, ovšem práci provedli naši lidé zdarma.

☪ ☪ ☪

∞ VÝZNAMNÍ ČLENOVÉ KOSTELNÍ JEDNOTY SV. JANA NEPOMUCKÉHO ∞

František Richter

Řídící učitel v Tísku byl zdejším rodákem a dlouholetým členem výboru Kostelní jednoty, zastával různé funkce a hlavně vyřizoval četnou korespondenci. Účastnil se různých jednání a patřil rovněž mezi štědré dárce našeho kostela. 25. října 1936 byl jmenován čestným členem Kostelní jednoty.

Josef Hájek

Domkař - tesař z Tísku byl dlouholetý funkcionář Kostelní jednoty, ručitel na kostelní dluh a horlivý sběratel na kostel po dalekých končinách i v obci samé. Jako tesař - odborník vedl na kostele velmi náročné práce. Zvláště náročná byla práce bednění pro železobetonový strop. Jeho vždy rozvážné jednání mělo nemalý účinek na rozeštvanou veřejnost při konečném úmoru kostelního dluhu. Zemřel koncem ledna 1980.

Josef Richter

Rolník z Tísku byl ručitelem na kostelní dluh a dlouholetým činovníkem Kostelní jednoty. Pomáhal při stavbě kostela se dřevem, koňským potahem a také při sbírkách v obci.

Josef Lazecký

Domkář – zedník byl od začátků členem Kostelní jednoty a také členem jejího výboru. Pak byl dlouhá léta pokladníkem a také ručitelem na kostelní dluh. Mohu s klidným svědomím o něm, jako svém otci, napsat, že žil tělem i duší pro postavení kostela. Nebylo snad dne, kdy někdo rovněž tak starostlivý nepřišel k nám na poradu. Buď to byl „stryk“ Leo nebo „stryk“ Plevan nebo Vajda. Chodil po světě sbírat korunky, také o poutích - na Hostýně, Velehradě, Hrabyni - a kde jen to bylo možné. Když jsem převzal domek, stal jsem se automaticky rovněž ručitelem kostelního dluhu. Byl štedrým dárcem a snažil se především o to, aby kostelní dluh byl co nejmenší. 25. října 1936 byl jmenován čestným členem Kostelní jednoty.

Ludvík Richter

Domkář z Tísku byl ručitelem na kostelní dluh a také horlivým sběratelem těch korunek i na vzdálenějších místech. Působil také jako jednatel v Kostelní jednotě. Byl to jeden z nejobětavějších činovníků až do své tragické smrti v roce 1944. Tento mladý a obětavý člen Kostelní jednoty byl při práci zasypán padající zdí. V mladém věku 43 let skončil svůj plodný život. Nechť milosrdný Pán Bůh mu za vše, co dobrého udělal, odplatí.

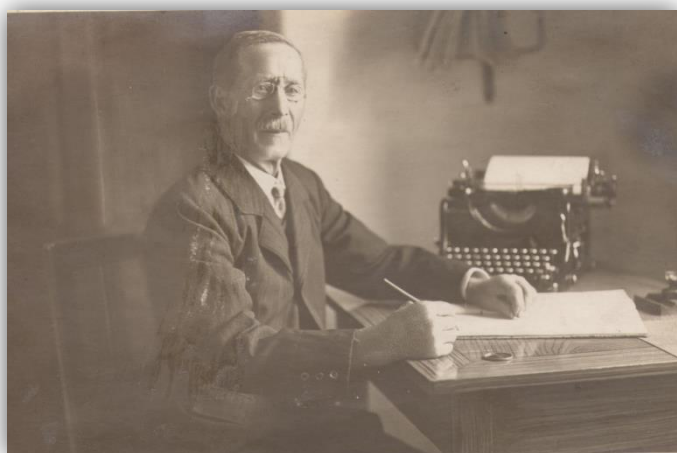
Josef Plevan

Rolník z Tísku byl velmi starostlivým členem a funkcionář Kostelní jednoty. Jezdil vyřizovat různé záležitosti a také nejednou vyprosil i pěkné obnosy pro kostel. Chodil také sbírat po světě. Psal na různá místa prosby o dary a nejednou i s dobrým výsledkem. Přispěl rovněž větším množstvím dřeva na pořez pro lavice. Velmi často vedl malou deputaci k důstojnému panu arcibiskupovi. Byl za neocenitelné zásluhy jmenován dne 25. října 1936 čestným členem kostelní jednoty.

Jan Richter

Rolník – fojt z Tísku. Byl členem Kostelní jednoty a po několik let po ustavení jejím dlouholetým pokladníkem. Právě on odprodal stavební místo pro kostel i vedle pro případné postavení fary (dnešní park). Zároveň byl nepřetržitě dlouhá léta členem výboru Kostelní jednoty. Jako štědrý dárcce byl mezi prvními jmenován čestným členem kostelní jednoty 25. října 1936.

František Tisovský

Domkař – spolu se svou manželkou patřil mezi nejštědřejší dárcce. Jako bezdětní manželé věnovali velké obnosy na stavbu kostela. Když bylo nejhůř a nebyly ani úroky zaplacené, pomohli tito dobří lidé. Byl jmenován čestným členem Kostelní jednoty 25. října 1936. Při jedné takové žebravé návštěvě jsem byl: „Dyť já už sem dal,“ odpověděl. My jsme to dobře

věděli, ale museli jsme prosit dále. Řekli jsme: „I vlastní děti na své rodiče tak často zapomínají a po smrti na ně nevzpomenou a Vy stryku Francku děti nemáte. Kdo na Vás vzpomene? Kostel – tam se za dobrodince bude modlit pořád.“ František Tisovský se rozplakal a výsledek? 5000 korun. Uvádím to zde proto, že tito lidé si zaslouží, aby se na ně hodně dlouho vzpomínalo. Tento dar nebyl první a také ne poslední. Pán Bůh zaplať vám oběma! Po létech při vzpomínkách si často vzpomenu na tuto příhodu a není na tom, co jsme mu tenkrát před léty připomínali, nic nepravdivého. Dnes už nikdo na tyto lidi nevzpomene. Jedině v kostele je dosud pamatováno na dobrodince kostela.

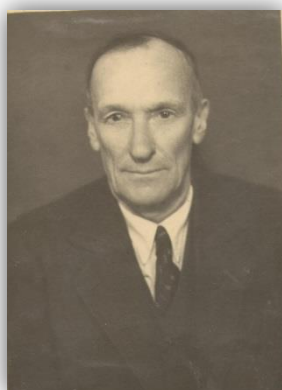
Jindřich Lazecký

Domkař, chodil po světě vybírat korunky pro stavbu našeho kostela; při stavbě kostela pracoval jako zedník; po postavení kostela byl také po léta kostelníkem a vykonával rovněž pobožnost křížové cesty v době postní; ochotně pomáhal při různých opravách.

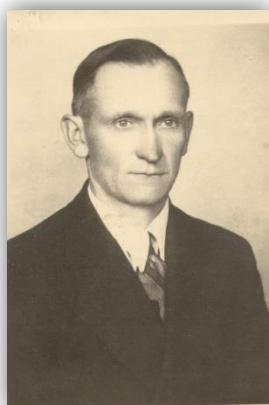
Lev Richtár

Domkař, dlouholetý člen výboru Kostelní jednoty, sběratel korunek na kostel; byl rovněž ručitelem na kostelní dluh; také dělal kostelníka hned po vystavení kostela; byl to člověk velmi starostlivý o vše, co s kostelem souviselo.

Benedikt Nickel

Rolník, jako člen výboru Kostelní jednoty zároveň ručil na kostelní dluh; daroval rovněž nějaké dříví a vypomáhal koňmi při různých příležitostech; když už kostel stál, vozil každou neděli kněze ze Slatiny a zpět celou řadu let.

Vojtěch Lazecký

Rolník, chodil také on po sbírkách světem - Místek, Frýdlant, Ostravice a další. Tam v horách mezi chudými horaly prosili, ale i tam se našli dobří lidé, kteří přispěli.

František Lazecký

Rolník, dlouholetý člen výboru a také ručitel na kostelní dluh; zúčastnil se také úpisové sbírky v obci.

František Nohel

Výměnkář, člen Kostelní jednoty, sběratel korunek na kostel.

Benedikt Richtár

Domkář, člen Kostelní jednoty, člen výborů, ručitelem na kostelní dluh.

Jan Dluhoš

Výměnkář, člen Kostelní jednoty, sběratel těch korunek po světě.

Jan Nohel

Domkář – tesař, člen Kostelní jednoty, ochotný pomocník vždy, když bylo zapotřebí - při stavbě kostela, opravě střechy; zemřel tragicky po pádu ze střechy, poměrně mladý a plný elánu.

Alois Lazecký

Domkař - zedník, člen Kostelní jednoty, vždy ochotný pro všechno, co bylo potřeba pro stavbu kostela; pracoval jako mladý zedník zejména při stavbě soklů; kamenictví bylo jeho koníčkem. Zemřel den po svatbě své dcery.

Anežka Richterová

Domkařka, členka Kostelní jednoty, horlivá sběratelka korunek na kostel při pohřbech a jiných příležitostech; po vystavení kostela se vzorně starala o všechny jeho potřeby.

Karel Dluhoš

Důchodce, válečný invalida, člen Kostelní jednoty, ochotný pro všechno, co patřilo ke kostelu, kostelník.

SEZNAM ČLENŮ KOSTELNÍ JEDNOTY, JEJICHŽ PODOBENKY NEBYLO MOŽNO ZÍSKAT

☞ Richtár Vratislav

Rolník, dlouholetý člen Kostelní jednoty, člen výborů, ručitel, štědrý dárcce a dobrodinec.

☞ Vajda Josef

Rolník, dlouholetý člen Kostelní jednoty, člen výborů, ručitel, štědrý dárcce a dobrodinec; předseda konkurenčního výboru. Čestný člen od 25. října 1936.

☞ Richter Stanislav

Dlouhá léta místopředseda Kostelní jednoty, ručitel a činovníkem v místě.

☞ Jedlička Jan

Rolník, dlouholetý člen Kostelní jednoty a zároveň štědrý dárcce pro kostel; jmenován čestným členem Kostelní jednoty 25. října 1936.

☞ Dluhoš František

Rolník, člen Kostelní jednoty a zároveň dárcce veškerého kamení ze své skály pro stavbu kostela.

☞ Richtár Valentin

Výměnkář, člen Kostelní jednoty, chodil po sbírkách světem až do Ostravice, Frýdlantu a Starých Hamrů.

☞ Vajda Josef ml.

Člen Kostelní jednoty, chodil světem po sbírkách na stavbu kostela.

☞ Richtár Josef

Domkař, dlouholetý člen Kostelní jednoty, zasloužilý sběratel korunek po světě; i přes své stáří velmi čilý pro činnost kostela.

∞ OD MALÉ KAPLIČKY Z ROKU 1864 KE KOSTELU MODERNÍMU Z ROKU 1928 ∞

∞ V roce 1927 se začal stavět tento kostel sv. Cyrila a Metoděje v Tísku. Stavěl ho stavitel Augustin Klimánek z Petřkovic. Byl dostavěn z jara 1928 a v neděli 22. července 1928 vysvěcen dr. Leopoldem Prečanem, arcibiskupem olomouckým. Toto dílo postavené našimi předky, kteří přinesli obrovské oběti pro tento stánek Boží. Nechť tento kostel je pomníkem těm vzácným a pro věc Boží tak obětavým občanům naší obce. Tato nadlidská oběť budiž připomínána a kladena za vzor a příklad generacím, které přijdou po nás.

∞ Bylo to v roce 1964, kdy se rozhodlo o zřízení soch sv. Cyrila a Metoděje do našeho kostela. Práce tato byla zadána p. Blažkovi z Háčku u Litovle, akademickému sochaři. Když na podzim téhož roku byly sochy dodány a postaveny přišel je p. Blažek nainstalovat. Při této práci jsem mu pomáhal a tam jsem se od něho dozvěděl, že už dlouhá léta čeká, aby mohl studovat bohosloví. Teprve v roce 1969 se splnilo životní přání p. Blažka a 5. července 1969 sloužil v Choryni první oběť mše sv. Dlouhých 19 let trpělivě a statečně čekal, až se jeho přání splní. Bylo nás z Tísku na jeho primiční mši sv. deset, ale ještě dnes živě vzpomínáme na dojmy z této jedinečné slavnosti.

Důstojný pán Miloš Blažek, akademický sochař, jako novokněz při první oběti mše sv. v Choryni u Valašského Meziříčí

Záběr z primiční mše sv. důstojného pána Miloše Blažka v Choryni

Naše delegace v průvodu na primici v Choryni 5. července 1969

Po primiční slavnosti v Choryni slíbil novokněž Blažek přijet do Tisku a udělit nám novokněžské požehnání 20. července 1969 v 7 hod večer. Jak k tomu došlo? Když jsme jeli z Choryně domů, spěchali jsme, byl totiž u nás pohřeb Marie Nohlové. Ale v autech se hovořilo o těch dojmech, které jsme prožili. Všichni ale měli na mysli, kdyby tak u nás nám ten novokněž své požehnání udělil. Tak jsem si řekl, zkusím to a poprosím ho dopisem. Tak se také stalo. Čekal jsem opravdu velmi napjatě, jaká asi přijde odpověď. Přišla tak něco přes týden. Jestli bychom souhlasili s 20. červencem o 7. večer. Přijede k nám z Velkého Ořechova u Gottwaldova a přijede vlakem. To bylo radosti. Ihned jsme mu poslali telegram, že souhlasíme a vše připravíme. Přišla neděle, a tak jsme jeli k vlaku do Bílovce.

Když přijížděl, už jsem ho viděl na plošině. Přivítali jsme se velmi srdečně a už se jelo. Na dotaz, zda to máme s naším p. farářem vyřízené, jsem musel dát smutně odpověď, že svoji účast nám odřekl. Proč? Nevíme dodnes. U kostela už čekalo hodně lidí našich i přespolních. Na četné dotazy, kde je pan farář, bylo lépe neodpovídat.

V tom přijíždí od Bílovce červené auto a kdosi říká, že to je P. Hubert Šula z Albrechtic. Dp. Blažek už byl v sakristii. Za chvíli červené auto se vrací, zůstává stát. Dp. Hubert z auta říká: „No, že ho tu máte?“ Když slyšel, že tu přijel dp. Blažek a že bude tu udělit novokněžské požehnání. On byl také na jeho primici v Choryni. Když jsme ho poprosili, aby novokněže uvítal, ochotně přislíbil a už jde do sakristie se oblékat.

Vítal jsem ho asi takto: „Vítám Vás zde u těchto chrámových dveří už podruhé. První krát jako akademického sochaře, když jste umísťoval ty krásné sochy sv. Cyrila a Metoděje nad oltářem. Tímto uměleckým dílem jste obohatil náš kostel po stránce hmotné. Tenkrát mi ovšem nenapadlo, že ještě jednou, a to na sklonku života, Vás budu vítat jako kněze, který nám přišel udělit své novokněžské požehnání. Máme opravdovou radost z toho, že jste se dočkal té radostné chvíle a mohl tam v Choryni přistoupit k oltáři k oběti mše sv. Po dlouhém, ale statečném čekání 19 let, bylo splněno Vaše životní přání. Jménem našich občanů Vám ze srdce blahopřejeme.“

∞ PRŮVOD K NOVÉMU DŘEVĚNÉMU KŘÍŽI NA KARLOVICÍCH ∞

∞ Nový dřevěný kříž z modřínového dřeva nahradil starý misijní kříž, který byl už velmi zchátralý, a hrozilo nebezpečí, že spadne. Dřevo na tento kříž jsem zajistil na lesní správě v Bílovci. Z lesa ho dovezli už naši hoši s koňmi p. Nikla. Kříž zhotovil Alois Lazecký. Horší bylo sehnat někoho, kdo by vymaloval korpus - ukřížovaného Krista Pána. Velmi ochotně nám to slíbil důstojný pan farář Vincenc Hurník, farář v Bohuslavicích. Nechali jsme vysekat dle míry ocelový plech a natřený jsme tam poslali. Za měsíc bylo vše hotovo, k naší veliké spokojenosti. Na památku z tohoto svěcení křížů, jsem mu také poslal několik fotek. Moc mi děkoval a měl velkou radost.

Průvod k novému dřevěnému kříži na Karlovicích

Tento kříž, který stojí na pozemku č. 20, je kamenný. Během pozdějších let byl očištěn, natřen a nápis byl opraven.

Kříž byl vysvěcen Mons. Josefem Vranou, biskupem
apoštolským, administrátorem olomouckým.

∞ JMENOVITÝ SEZNAM TĚCH, KTEŘÍ SE PODÍLELI NA OPRAVĚ KOSTELA ∞

Nohel Bohumil,	Richtár František
Satek František	Krayzel Pavel
Nohel Jan	Richtár Adolf
Nohel Benedikt	Petruška Robert
Richtár Mirek	Havelek Josef
Hájek Josef	Nikel Josef
Hájek Vojtěch	Nohel Láďa
Lazecký Mirek	Richtár František
Lazecký Jan	Richtár Adolf
Dluhoš Jiří	Nohel Slávek
Lazecký Jindřich	Richtár Jiří
Kubečka František	Slaný Luboš
Kubečka Jan	Ries Jiří
Lazecký Adolf	Lindovský František
Pavlík Josef	Vatrlová Amálie
Nikel Mirek	Nohlová Tonka
Richtár Jan	Martiníková Marie
Richtár Karel	Richtárová Anna
Richtár Slávek	Richtárová Marie
Richtár Bedřich	Richtárová Hedvika
Nohel Josef	Šindlerová Marie
Nikel Benedikt	Vítková Marie
Mazur František	Richtárová Františka
Vajda Jan ml.	Niklová Anna
Satek Jan	

∞ ZAJÍMAVOSTI A PŘÍBĚHY, KTERÉ SE UDÁLY V SOUVISLOSTI SE STAVBOU KOSTELA, NEBO MAJÍ KE KOSTELU NĚJAKÝ VZTAH ∞

∞ Stavební místa

Jednou z největších starostí se stavbou kostela bylo stavební místo. To místo, které nejlépe vyhovovalo, bylo několikrát přislíbeno a zase několikrát zrušeno. Jednalo se o pozemek manželů Richterových - fojtství. Bylo až trapné vyslechnout z úst důstojného pána Františka Jedličky jednou s úsměvem: „Místo máme“, a v zápětí u příští schůze se slzou v oku to smutné opakování: „Stojíme bez místa“. Míst totiž bylo několik, a to u kříže na rozcestí, místo krásné ovšem do šířky nevyhovující, majitelem byl František Dluhoš č. Další u kapličky „Boží muky“, majitelem Amant Lazecký, i zde rovněž šířka malá. Dále na Karlovicích, kde dnes stojí garáž ČSD, nebo na záhumení, nebo za hřbitovem – všechna tři místa patřila Josefu Plevanovi. Všechna tato místa však měla nějakou závadu.

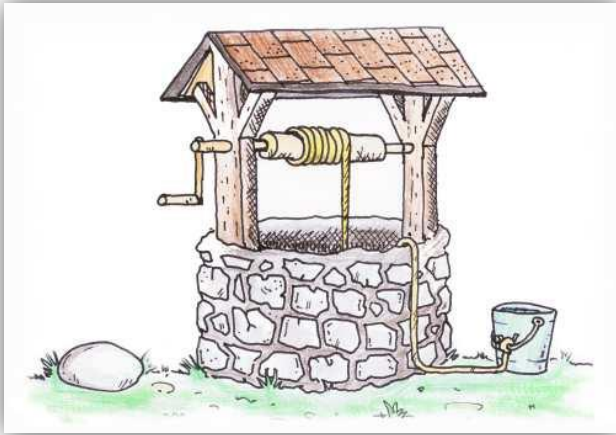
Když přípravy ke stavbě byly už tak daleko, že mělo dojít ke komisionálnímu řízení a schválení stavebního místa, stále jsme byli bez místa. Narychlo sebraní činovníci šli znovu s prosbou k manželům Richterovým. Mezi těmi, co šli prosit, byl i můj otec a dodnes se pamatují, jak smutný a nešťastný přišel domů, že zase nic nepořídil. Zase narychlo uprosit hostinského J. Richtera, aby postoupil pozemek na záhumení hned za cestou nebo za hřbitovem u zadní cesty. Ať si vymění pozemek se sousedem Plevanem, aby ta šířka vyhovovala. Tady byl výsledek.

Příští den přijel pan vládní rada Lyonel Košut z Opavy. V hostinci u Richtřů už ho naši čekali. Po krátké informaci, že musíme hledat a také schválit nové místo, kráčela tato smuteční společnost po zahradě k místu, které včera narychlo upekli. Když byli u cesty, někdo říká: „A tam sú Richtři v řepě.“ Byla to tenkrát ještě role až ke hřbitovu. Když to vládní rada Košut uslyšel, povídá: „No, víte co? Já to ještě zkusím s nimi sám. A už běží, naši ho zrazují, ať se nenamáhá, že je to úplně zbytečné.“

Naši byli nuceni ho následovat, ovšem v beznaději. „Pomoz Pán Bůh“, volá za manžely rada Košut a potřásá každému svou pravicí. Po krátké rozpravě říká: „Nemohu uvěřit tady Vaším sousedům, že Vy bezdětní manželé, byste odmítli tu velkou milost Boží, kterou Pán Bůh z tisíců nás vyznamenává jen velmi zřídka. Za celá desetiletí nemůže se jen tak někdo pochlubit tímto vyznamenáním, aby mohl říci: Ano, na našem pozemku stojí chrám Boží. Těchto několik slov dr. Košuta se neminulo účinkem. Na tváři paní Richterové se zajiskřily slzy jak hráchy a ona s úsměvem dává svůj souhlas k prodeji pozemků. Všichni přítomní stáli překvapení tímto nenadálým obratem, a to právě u té zatvrzelé ženy. Než se však všichni vzpamatovali z údivu, pan rada Košut s úsměvem a s radostí z úspěchu, podává paní Richterové ruku a říká: „Až v tom novém kostele bude první krmáš a pak krmášová zábava, tak první taneček si už dnes zamlouvám s Vámi.“ Potřesením rukou oba tanečníci, plní úsměvu a radosti, rozdali dobrou náladu i ostatním přítomným. Nastává vzájemné podávání rukou a tím je zpečetěna tato velmi důležitá smlouva s konečnou platností a naposled.

To, co je zde napsáno, je co doložka ke kronice a byla sepsána dle výpovědi deputace u manželů Richterových i členů poslední komise. Že tato smlouva při okopávání řepy byla pravoplatná a trvalá, potvrzuje skutečnost, že na tom místě také kostel opravdu stojí. Ovšem zda-li pán rada Košut s paní Richterovou ten první taneček spolu tančili, to napsat nemohu, protože to nemám ničím podložené a nemohl bych to dokázat.

☞ Studna

Bylo to v roce 1926, když už bylo jisté, že se bude kostel stavět, tehdy se usnesl výbor, že je třeba vykopat studnu. Voda je třeba ke stavbě a také k dalším potřebám. Tohoto úkolu se ujal obětavý člen Kostelní jednoty p. Leo Richtár. Nebyla to jeho první práce vykopat studnu. Jeho pomocníkem se stal František Vavrečka, rolník - výměnkář. Při hloubení studny bylo třeba použít rumpál, tj. výtah na vykopaný materiál. Když kopali hlouběji, narazili na kameny. Bylo třeba skálu odstřelit. To vše pro p. Leona nic nebylo, dělal to již léta před tím. Vyvrtal díru, naložil do ní třaskavinu a připojil zápalnou šňůru. Když měl vše připraveno, volá nahoru na Vavrečku: „Pozor hned to bude.“ V tom ale vedle po silnici utíká kůň p.

Slaného. Kůň a Vavrečka to patřilo k sobě. Kůň byl pro něho všecko. Zapomněl na vše i na člověka ve studni a utíkal chytit koně. Totiž on bez koně by snad ani nemohl žít, kde kůň tam se vždy nacházel p. Vavrečka. Pan Leo zapálil šňůru a volá: „Auf – vytáhni mě“, ale nic se neděje. Volá dál a křičí, co jen může a nic. Čeká v hrůze, že nálož vyletí i s ním. Naproti u plotu však stál starý penzista p. Adolf Kubečka. Ten viděl Vavrečku utíkat za koněm. Mžikem si uvědomil, co se stalo, a volání ze studny k tomu. Letí přes cestu a točí výtahem nahoru a už se p. Leo chytá povrchu země. Nejvyšší čas - rána třeskla a ještě po nohách kamení létalo, než je Leo stáhl na povrch. To byl jeden z příběhů se stavbou kostela se šťastným koncem.

☞ Zřízení parku u kostela

Otevřené prostranství okolo kostela jistě nepřidalo na vzhledu a kráse okolí a tím i obce. Sázely se tam brambory, vozil hnůj, drůbež a další havěť tam měly svůj domov. Při jisté příležitosti na MNV, když jsem už odcházel, volá na mne předseda Lumír Jedlička a povídá: „Víte o té akci ozelenění obce? Nemáme tu nic tak vhodného, až na to u kostela, že byste se o to pokusil. Něco na to dostaneme.“ Souhlasil jsem a pokusil jsem se o to. V neděli nato mě syn vezl do Klimkovic za kolegu, ale nepochodil jsem. Tak jsem hned po noční směně šel do Nové Vsi. Mluvím s ředitelem a prosím o radu, o konkrétní plán na ozelenění. On mi povídá: „To je všechno pěkné, máme tu architekta, ale on je i s manželkou v Havířově. Tam vysazuje celý Havířov, bude to velmi těžké a já bez něho nemohu Vám pomoci.“ Dívá se do okna a volá: „To je ale náhoda. Tam jde, je tu.“ Přichází mladý člověk, podáváme si ruce a já hned s prosbou k němu, aby nám pomohl. Bylo to v krátkosti vyřízeno. Krátký náčrtek na místě a do 14 dnů jsem měl plánek i s výpisem dřevin a všeho potřebného po ruce. Když jsem to dostal, běžím za předsedou Lumírem a ukazuji mu to, měli jsme oba z toho velkou radost. Ten architekt se jmenoval ing. Velička.

Naverboval jsem ženy a začali jsme kopat a upravovat chodníčky a odvážet přebytečný materiál. Pro sadbový materiál do Nové Vsi zajel pan L. Slaný svým autem. Nějaké břízy jsme tam dali z našich lesů a po čase tam zasadil někdo nějaké jivy pro včely. Když se přemísťoval pomník padlých z 1. světové války, byl postaven právě na tomto místě. V poslední válce poslední byli pochováni naši osvoboditelé, pak byli převezeni do společného hřbitova v Hlučíně. V naší zemi, kterou za cenu svých mladých životů osvobodili, odpočívali asi rok. Když jsme byli my starší pamětníci voláni na zážitky z války v roce 1975, kdy se připravovaly oslavy 30 let od osvobození obce, podal jsem návrh, aby na tom místě, kde dřímali 1 rok věčným spánkem, byl postaven nějaký kámen – pomníček. To se také stalo a byl jsem s Hugo Hošem tuto pamětní desku postavit v parku u kostela.

⌘ VARHANY ⌘

V letech 1948-1949 se uvažovalo o zakoupení aspoň jednoho zvonu. Zvony krásné, které nám Němci ukradli, nebylo možno nijak nahradit. Zčista jasna najednou přišla zpráva, že se ve Velké Polomi prodávají zánovní varhany. Působil tam náš rodák p. Valentin Dluhoš jako řídící učitel. Varhany se koupily za 55.000 Kč. Avšak po opravě, demontáži, dovozu, sladění a postavení stály přes 80.000 Kč. Svěcení se konalo 12. června 1949. Nastala starost, jak sehnat takový obnos, rozhodli jsme se pro veřejnou sbírku.

Měl jsem z toho trochu strach, protože ten obnos byl značně vysoký na naši obec a bylo takřka nemožné peníze sehnat. Byl jsem dvakrát odmítnut, když jsem hledal společníka. Do třetice jsem zašel za Františkem Dluhošem, uvažoval a najednou povídá: „Půjdu ale jediné s tebou, s žádným jiným.“ To byla voda na můj mlýn. Pár slov a dohodli jsme se. Bylo strašně deštivo, ale určili jsme si začátek. Vyšli jsme v černých gumových pláštích. Manželka říkala, že se nás lidi vystraší.

Kratičko jsme se vyškolili a hlavním cílem bylo vybrat co nejvíce financí. Chodili jsme večerem a v neděle. Zažili jsme hodně dobrého i méně dobrého. Ale radost jsme měli i z malého dárku. Nejvíce si cením mého společníka Franty. Když jsme tuto opravdu těžkou pouť ukončili v neděli na Karlovicích, oddechli jsme si. Deník a peníze jsem donesl panu řídícímu Richterovi v Bílovci a jeho paní. Když jsem jí řekl, že jsme vybrali 83 tisíce a nějaké drobné, chytla mě kolem krku a radostí plakala. Pan řídící měl rovněž slzu v oku. Tak skončila na pohled velmi těžká věc s velmi dobrým koncem a myslím, že není na škodu, že se tam objevily i slzy. Byly to stejně slzy radosti.

⌘ HŘBITOV-MRTVÁ CESTA ⌘

Naše obec Tísek byla přifařena ke Slatině a byla vázána různými poplatky této obci. Snad nejtíživěji doléhaly na naše občany právě povinnosti se hřbitovem. Nejednalo se ani tak o poplatky, ale o ty oběti s pohřbíváním za každého počasí. Cesta přes Nový Svět byla nesjízdná (jen polní), tak se jezdilo k Výškovicím a tam na samotu doleva přes „Okruhlík“ do Slatiny. Tomu místu se říkalo už před 100 lety „mrtvá cesta“. Vozily se tam mrtvoly, proto ji tak pojmenovali.

Jak se vozili ti mrtví? Na obyčejný vůz se dala rakev a jelo se. V zimě se musely vzít lopaty a muži, když koně nemohli ze závějí, cestu odhazovali. Zvykli jsme si na to a nikoho nenapadlo něco podniknout. Až asi v roce 1913-1914 Slatina připravovala zřízení nového hřbitova pro nedostatek místa na starém. Tísek byl povinen na nový hřbitov přispět svým dílem. Starostou v Tísku byl tehdy Petr Richter.

Bílovecký hejtman o tomto zřízení nového hřbitova ve Slatině věděl. Tu najednou dostal starosta v Tísku dopis od okresního hejtmana dr. Květoně s dotazem, zda-li by Tísek neměl výhodnější pomýšlet na svůj hřbitov, a peníze tak využít ve svůj prospěch. Starosta však dopis založil do šuplíku a neřekl nikomu nic. Dr. Květoň za 14 dnů poslal druhý dopis a tu starosta se s tím svěřil radnímu Plevanovi. Ten vzal věc se založením hřbitova vážně.

Přemluvil svého otčima Petra Tisovského a ten se uvolnil dát na zřízení nového hřbitova obnos 500 Kč. Dále sestra Amálie a František Tisovští přislíbili postavit kříž na novém hřbitově. A také ho postavili za obnos 680 Kč. Kříž tam stojí dodnes. Místo poskytl pan J. Richter, fojt, dřevo na oplocení hřbitova pan Plevan. Jako školáci jsme pomáhali při oplocení a vysazování stromků na hřbitově. Nosili jsme tyčky tesařům k ruce a vozili lípy (dnes už obrovské stromy) a smuteční břízy. Tyto práce řídil pan učitel F. Richter, pozdější řídící. Když tak dnes si na to vzpomínáme my starší, musíme si přiznat, že toto dílo bylo velkým přínosem pro naši obec. Snad to byl ten první krok k tomu,

že naše peníze zůstaly doma v Tísku, místo toho aby z nich měla užitek Slatina. A přece i tato tak užitečná a prospěšná věc měla své odpůrce. Jedni volali, že hřbitov nepotřebují a říkali: „Ať mě zakopají třeba pod hrušku.“ Tito odpůrci, i přes kladení rozmanitých překážek, zůstali osamocení a hřbitov se postavil.

Byl to zase pan Plevan, který v konzistoři žádal o urychlení posvěcení hřbitova jako hřbitova římskokatolického v Tísku. Toto povolení k svěcení došlo a mělo se konat po našem krmáši, tj. začátkem října 1914. Svěcení vykonal důstojný pan farář ze Slatiny Jaromír Küttel a kaplan důstojný pan František Pajtel. Několik dnů před vysvěcením hřbitova zemřel zdejší občan pan František Hájek, zedník, a jako první byl na novém hřbitově pochován. Jeho hrob byl také zvlášť vysvěcen před pohřbením. První hrob kopali Josef Plevan a František Richter, pak byl po několika letech hrobníkem Lev Richtár.

∞ HŘBITOV-OBEC ∞

Jako doplněk o hřbitově chci poukázat v závěru, jaký přínos pro obec měla stavba hřbitova. Tenkrát bylo mnohem více pohřbů než dnes. Mnoho dětí tehdy umíralo. Co se ten umíráček nacinkal v některých rodinách. Tři, někdy i čtyři děti v jedné rodině zemřely. To bylo pohřbů a všechno směřovalo do Slatiny. Na zpáteční cestě se zastavilo v hostinci u Langra a nakupilo se vše potřebné pro domácnost v obchodě u Lindovského. V rozmezí asi 200 km až po rozcestí do ulice byli tři řezníci, 3 hostince a 1 obchod. Každou neděli byly obchody i hostince od rána otevřené a naši lidé tam po většině kupovali. V Tísku byl obchůdek Vincek a ten živořil. Nebylo snad týdne v roce, že by nebyl křest, svatba nebo pohřeb a všechno se oslavovalo ve Slatině. Když se začalo v Tísku pohřbívat, bylo poznat, že to má vliv i na ty obchody ve Slatině. Tamější obchody začaly váznout. Korunou všeho byl pak nový kostel, kdy naši lidé byli od Slatiny takřka úplně odpoutáni.

VE ZKRATCE ...

☞ V roce 1864 začaly přípravy pro stavbu kaple na rozcestí na bývalé tzv. kalužině. Kaple měla sloužit občanům jako prostor k modlitbám a pobožnostem a měla být postavena dobročinností a dobrovolnými dary občanů. Rok na to byla tato církevní stavba dokončená a vysvěcena dne 29. října 1865 odpoledne bez služeb Božích. Avšak do evidence katastrů obce byla zapsána až za 12 let 9. března 1877. Křížová cesta do kaple byla pořízena z odkazů syna Petra Dluhoše, který co vyučený krejčí, zemřel svobodný. Byla posvěcena 21. srpna 1901.

☞ V letech 1910-1911 žádala církevní obec o povolení sloužit mši sv. v kapli. Žádost byla vyřízena kladně a povolení uděleno důstojnému pánu Františku Jedličkovi, zdejšímu rodákovi, který zde sloužil mši sv. zejména v době prázdnin. Další povolení pro mše sv. bylo uděleno 14. prosince 1914 při dopoledních pohřbech.

☞ 21. ledna 1921 se v kapli povolují svatební mše sv. Toto povolení se muselo každým rokem obnovit a o ně požádat. K těmto zde vyjmenovaným povolením bylo 26. ledna 1923 uděleno povolení sloužit mše sv. v památné a významné dny, a to v den sv. Josefa, sv. Jana, sv. Hedviky a v den Dušiček. Toto povolení udělil sám arcibiskup dr. Ant. Cyril Stojan naší delegaci.

☞ Konzistoř nám vychází všemožně vstříc a dostává se nám pochvalného uznání za zájem o služby Boží. Jsou nám zároveň připomenuty naše povinnosti jako přífařené obce ke kostelu farnímu. A také povinnost bezplatně dovézt kněze ze Slatiny a zpět.

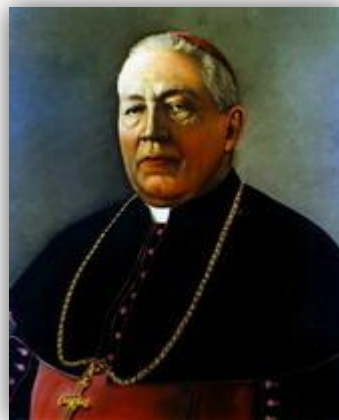
☞ Tato malá kaple sloužila naším věřícím celé desetiletí při pobožnostech, oddavkách, pohřbech, májových pobožnostech a dalších příležitostech. Zvláště krásně vyzněly v létě pobožnosti k Boží muce. Byly hojně navštěvovány. Zpěváky, kteří tyto pobožnosti vedli, byli: Jan Dluhoš, Valentin Richtár, Josef Richtár, Josef Slaný a Teodor Nikel. Musím se zde zmínit, že ještě dnes slyším od starších lidí: „Já jsem bral slub ještě v kapli.“ A musím se k těm starým také přidat, že jsem byl také se svou ženou v této kapli sezdán.

☞ Kaple po celá desetiletí nevyžadovala žádné náklady ze strany obce. Každé menší opravy dělali lidé zdarma. Až v roce 1925, když bylo třeba opravit střechu a omítku, byla dána oprava na pořad obecní rady. Tam se ukázalo, jací tíseční občané jsou. Přestože jsme ušetřili cesty do Slatiny a také peníze, postavili se někteří proti opravě. A pokud obec na rekonstrukci něčím přispěje, tak také jinověrci budou chtít své. Boj šel tak daleko, že i četnická asistence se zástupcem okresního hejtmana musela zakročít. Podrobný popis celé události je uveden v kronice v kapitole „Kaple“.

☞ Bylo to v pondělí velikonoční 25. března 1913, když se dr. Antonín Cyril Stojan, probošt kroměřížský a římský poslanec ve Vídni a zemský v Praze, uvolnil pro naši malou obec Tísek. Přijel k nám, aby nám odborně vysvětlil po všech stránkách zřízení kostelní jednoty, duchovní správy hřbitova a vše, co s tím souviselo. Zajisté nemohli naši předkové získat lepšího znalce věcí než tatíčka Dr. Stojana. Podrobnější popis této historické schůze je zachycen v mé kronice v kapitole „Kostelní jednota“. A. C. Stojan byl zvolen starostou nově utvořené kostelní jednoty pro Tísek a Karlovice. V této funkci setrval až do své smrti roku 1923. Jím započaté dílo bylo dokončeno v roce 1928, kdy byl 22. července 1928 vysvěcen kostel jeho nástupcem dr. Leopoldem Prečanem, arcibiskupem olomouckým. Dr. Stojan rovněž umírá jako olomoucký arcibiskup.

Arcibiskup Antonín Cyril Stojan

Arcibiskup Leopold Prečan

*„Zaznělo nám slovo pravdy věčné ústy Soluňanů před věky,
dodnes v lahodě zní nekonečně a svět zaznívá jim daleký:
Přinesli nám oni Písmo svaté, bychom ze studnice této zlaté
moudrost nebes provždy vážili, Bohu sloužiti se snažili.“*

☞ Ze vzpomínek našeho rodáka kněze – vlastence důstojného pana Františka Jedličky ☞

František Jedlička, konzistořní rada a děkan, zemřel 24. února 1968 ve Frýdku. Narodil se 30. května 1884 v Tísku, studoval v Opavě, poté vstupuje do semináře v Olomouci. V roce 1907 je vysvěcen na kněze a hned první jeho působiště je německý Kunvald. Pak následuje celá řada německých míst jako Šenov, německé školy v Prostějově, kde jako katecheta vyučuje náboženství na dívčí měšťance. Pak přichází od Oder mezi našince. Celých 15 let působil mezi Němci a za první světové války je povolán jako vojenský rekrut do Krakova.

Přes prázdniny přijížděl ke svým rodičům a vypomáhal v zemědělství hlavně o žních. Aby nemusel denně do Slatiny, vyřídil

v konzistoři povolení sloužit mši sv. ve zdejší kapli. Tato kaple dnes již je dávno zbořená, stála na místě staré prodejny. Dostala se mi do rukou kniha „Vzpomínky“, ve které on sám velmi podrobně zachycuje své zážitky ze svého dětství. Pokusím se aspoň něco z jeho vzpomínek zde uvést.

JUDr. František Jedlička, rodák z Tíska, se jako mladý kněz přičinil o založení Kostelní jednoty sv. Jana Nepomuckého, která měla ve svém programu postavení kostela v Tísku. Byl duší této jednoty, duchovním rádcem, jednatelem, dobrodincem a štědrým dárcem na kostel. On se hlavně přičinil o to, že už před postavením kostela byly slouženy mše sv. při různých příležitostech v kapli. Byly to oddavky, pohřby a ještě několik významných dnů v roce.

Studie na opavském gymnáziu činily potíže, zejména s českým pravopisem, spisovnou češtinou a výmluvnost patří mezi slabší stránky studentovy. Slatinský pan farář P. Nezdařílek jede od Opavy, zařizuje domácího učitele pro dva studenty „Franciša a Valoša z Číska“. Tímto domácím učitelem je tenkrát kvitant Karel Engliš, rodák z Hrabyně, pozdější rektor Karlovy univerzity, univerzitní profesor a ministr financí.

Ne nadarmo nám zde říkali „vaserpoláci“ a za to jedno „polské“ ucho, jak tomu říkal pan učitel v domácích hodinách jsem vyfasoval nějaké ty pohlavky, které jsem nepočítal. Přesto s vděčností vzpomínám na Dr. Engliše a jemu vděčím, že jsem „negruchnul“. S hlubokou úctou po letech na něho vzpomínám. Žije se svou manželkou na odpočinku v Hrabyni a pobírá „královskou“ penzi 600 Kč měsíčně. Toto má být odměna od národa, pro který dr. Engliš celý svůj život i své síly obětoval? Nutno zde podotknout, že to byl právě on, který jako ministr financí vyvedl státní pokladnu z finančních nesnází. Tento dobrý člověk, velký syn našeho Slezska, vlastenec, dobromil studentů českého gymnázia v Opavě zemřel 13. února 1961 v Hrabyni. Pochoval ho Msgr. Jan Fürst z Mariánských Hor, proslov nad hrobem měl Dr. František Jedlička.

„Francík z Číska“ (tak se totiž sám nazývá) má chuť na medicínu. Podmínka je však dosti tvrdá. Lékařská prohlídka, lékařské vysvědčení a po promoci 10 let jako vojenský lékař v armádě. Dr. Novotný v Opavě lékařské vysvědčení nevydal pro tělesnou slabost.

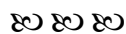
Malá vzpomínka na Hrabyně. Po druhém ročníku bohosloví o prázdninách doma v rodišti jsem si vzpomenu na spolužáka z opavského gymnázia Fruňka Galia ze Smolkova, který byl na filozofii v Praze. Tak hajdy do Smolkova a přes Hrabyně. Když byla návštěva u konce a Galia mě doprovázel na zpáteční cestě, tu stojí před školou kočár a Galia říká: „Francík, máš štěstí. Tu je hrabyňský paterek ve škole a on tě sveze.“ Páter Maz velmi ochotně mne přibírá do kočáru. Právě zvonili Anděl Páně, když jsme zastavili u hrabyňské fary. Když jsem poděkoval a nechal pozdravovat pana radu Böhma, tu mne pan fárář Máz nepustil, že by mu to pan rada do smrti neodpustil, že v poledne pustil hladového bohoslovce domů. Důstojný pan rada Böhme nepustil našeho bohoslovce hned tak domů a František říká, že „mamička budu měť o mě starost“. I povídá pan rada: „Mamička dobře ví, že u Panny Marie Hrabynské se ti nic zlého nestane.“ Takových perliček je ve Vzpomínkách více, avšak není mi možno je zde všechny uvádět.

Vzpomínka na mou primici. Týden před mou primicí asistoval jsem na primici svého spolužáka Jana Fürsta v Opavě u sv. Jiří na Dolním rynku. Neděli na to mu to P. Fürst vrací na oplátku asistenci ve Slatině. Tato primice byla prováděna smůlou, již v sobotu celý den lilo jako z konve a ještě v neděli dopoledne. Do Slatiny přes Nový Svět nebylo možno se dostat pro rozvodněný potok pod Slatinou a muselo se po „mrtvé cestě“ oklikou. K tomu maminka ležela těžce nemocná. Primičním kazatelem byl P. Arnošt Omasta, bývalý kaplan slatinský. S P. Fürstem asistoval P. Stanovský, který měl primici ve Slatině rok před tím. Něco málo o něm. Bývalý kapucín – později vychovatel dětí následníka trůnu Ferdinanda d'Este. Za první republiky byl ředitel pražského semináře. Za atentátu na Heydricha ho odsoudili na smrt, že prý věděl o atentátnících a znal je. Na přímělu arcivévodě Otty Habsburského, svého bývalého žáka u Mussoliniho – a ten zase u Hitlera mu byl trest smrti prominut. Jaká asi byla duševní nálada P. Stanovského, když v tmavé podzemní hrobce čekal na vykonání rozsudku.

Než vraťme se zpět k primici. Po obědě na faře pan fárář Küttel nechal nás všechny dovézt v kočáře domů. Kam na první štaci? Klimkovický pan děkan P. Eustach Glabazna, kdysi paterek ve Slatině při návštěvě mně říká: „P. Františku přijdete ke mně za kaplana, vyměřte si v l. poschodí světničku pro nábytek.“ Štasten se vracím domů, kde na stole leží pohlednice s kostelem v Kunvaldě. Tak přece na Němce? Jak později jsem zjistil, tak dopadli všichni moji spolužáci z opavského gymnázia. Tak teda Kunvald.

S p. farářem jsem vycházel velmi dobře, jakož i s farníky. Na faře nás bylo hodně. Nemocná maminka pana faráře, staříček otec, sestra vedla domácnost a ještě neteř – dcerka po zemřelé sestře a teď přibyl jsem já a k tomu 1200 duší farníků. Obec bohatá zemědělsky, s vyspělým chovem dobytka.

Po několikeré změně při určování mého nového působení jsem si už netroufal do Olomouce a přijal místo v sousední farnosti Šenově u Nového Jičína - zase Němci. Tam jsem se naučil včelařit. Roku 1912 suchý a pro snůšky příznivý. První mé včelstvo jsem vylovil z věže kostela, kde zedníci po opravě zastrčili cihlu, která brzy vypadla, a včely našly tam vhodný domov. Do vyprošeného úlu od jednoho starého včelaře jsem je do něho přemístil, za což mě odměnily asi 30 žihadly do rukou a do obličeje. Pak jsem své včelaření rozšířil i do svého rodiště v Tisku, kde jsem měl včelín s 20 i více včelstvy a přes prázdniny ve včelíně jsem i spával.

Po dvouletém působení v Šenově jsem najednou dostal příkaz odjet do hanáckého Jeruzaléma Prostějova na německou školu s českými dětmi. Jen malou výjimku činilo pár děvčat – židovek. Jak neuvěřitelně rafinovaně se zde poněmčovalo, jsem se přesvědčil na vlastní oči. Ve škole o přestávkách nebylo slyšet slova německy, děti hovořily svou materštinou, ale že rodiče byli závislí na svých chlebovárcích, většinou židech – fabrikantech, musely děti do německých škol. Pro tyto hovory o přestávkách dostávali kluci např. tresty napsat 300 krát: *Isch soll Deutsch sprechen.* „Ze školy vycházeli do života nejzdravější národovci, sokoli, orli apod.

Ředitelem dívčích škol byl František Krist, starší příjemný pán, který mne velmi srdečně přivítal česky. Hlavní oporou Němců byli Židé – fabrikanti – oděv, konfekce. Předsedou školní rady byl Žid. Podobné poměry byly v Hranicích, Lipníku n. B. a jinde. Tenkrát byl v Prostějově farářem Karel Dostál Lutinov, kněz vlastenec a spisovatel.

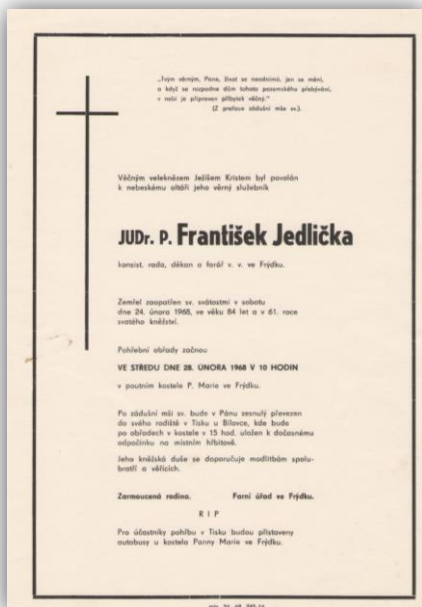
Po příchodu do Prostějova jsem bydlel v Havlíčkově ulici 1. poschodí. Sousedem byl Dvořák – krejčí pro židovské továrníky. Za krátko ho Pán Bůh povolal na věčnost, zůstala vdova a tři malé sirotky. To jsem už bydlel ve Vodní ul. Bylo to ke konci měsíce v sobotu odpoledne, kdy ke mně přichází s pláčem Mařenka Dvořáková s prosbou od maminky, zda bych jim nepůjčil aspoň 10 Kč na činži, že je domácí vyhání a že by se zatím spokojil s 10 Kč. Byl to celý můj kapitál do prvního. Dal jsem peníze Mařence se vzkazem, že mi to maminka vrátí, až ji budu upomínat. V neděli po požehnání mě zve můj soused P. Jan Gaja na taročky do Národního domu. Svěřil jsem se mu, jak jsem oholen. Půjčil mi zlatku do hry a na večeri. Domů jsem se vracel se zvláštním pocitem. Zlatka vrácena, večere zaplácena a ještě jsem měl 10 Kč v kapse. Maminčina připomínka: „Synku pamatuj: Pánu Bohu na úrok dává, kdo se nad chudým smilovává.“

☪ ☪ ☪

Dp. JUDr. František Jedlička, rodák z Tísku

Parte důstojného pana faráře Františka Jedličky

S velkým zájmem jsem si přečetl kroniku pana Josefa Lazeckého zaobírající se dějinami hřbitova a zvláště stavbou kostela v Tísku. Vypravěč nelíčí ve své kronice osudy obce. Dotýká se jich jen tam, kde je to nutné k doplnění hlavního a ústředního tématu a když chce plastičtěji rozvinout a zachytit události vztahující se k uskutečnění kostelní stavby. Nebylo to malé ani snadné dílo, které je tu popisováno. Ze stránek kroniky čtenář může sledovat krok za krokem zrod Kostelní jednoty v Tísku, která si vytkla za svůj veliký cíl postavit v obci kostel, činnost hrstky obětavých pracovníků Jednoty, kteří dovedli strhnout ostatní svým příkladem a nadchnout je pro stavbu, ale též udržovat jejich nadšení až do konečného uskutečnění díla.

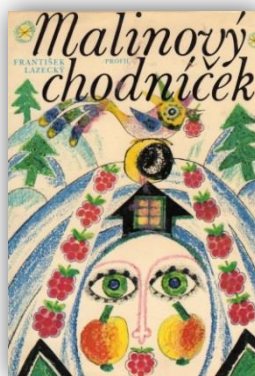
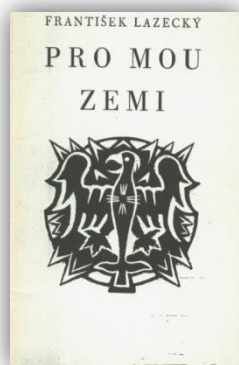
Dovídáme se o zápasech, které podstupovali rok za rokem celé desítky let, ať už to byly zápasy o získání příznivců z občanských, církevních a úředních kruhů nebo o opatření potřebných financí dary a veřejnými sbírkami v obci, v okolí nebo i ze vzdálených poutních míst. A ke konci přichází ještě zápas o umořování dluhů, zápas ze všeho možná nejdramatičtější. Čtenář obdivuje vytrvalost té hrstky lidí, kteří šli za svým cílem tak dlouho, dokud ho nedokončili. Na všechny z nich si pamatuji a jsem rád, že kronika mi je znovu živě připomíná. Jako třeba postavu pana Františka Jedličky, rodáka z Tísku, na jehož primici jsem byl jako dítě, a který byl jakýmsi duchovním vedoucím celého díla.

Všichni si postavili nehynoucí pomník zde i na nebi. Je dobře, že pan Josef Lazecký, sám přímý účastník dějů a jeden z těch, kteří mají o kostel velkou zásluhu, zachytil tyto události pro nás i pro budoucí pokolení věřících a ostatních občanů. Napsal je prostým slohem, ale s láskou a nadšením právě s takovým, s jakým pracoval na stavbě kostela. Tak jsem ji četl a přál bych si, aby i jinými byla po mně tak čtena.

V Tísku 14. srpna 1971, František Lazecký

K záznamu svého přítele, spisovatele a básníka pana Františka Lazeckého, rodáka z Tísku

Bylo to na jaře 1971, kdy jsem byl se svými paměťmi už v době po roce 1945, a pořád jsme si nebyl jist, zda to moje čmárání není zbytečné a má-li to nějakou cenu pokračovat. Často jsem na to myslel, až mi napadlo, že až se mi naskytne příležitost, svěřím se s tím svému příteli Františkovi jako člověku- odborníku. To se stalo, když se objevil u svého bratra Oldřicha na prázdninách. Když jsem mu svou práci předložil, řekl asi toto: „No, byla to fuška, tak podrobně všechno doložit, ale cenu to má.“ Měl to asi týden. Když mi to přinesl, vyprávěli jsme si o tom, že to cenu má zejména pro nastávající pokolení. Radost jsme měli oba. Že to ohodnotil kladně, mě povzbudilo k pokračování.

∞ Adolf Turek o kronice ∞

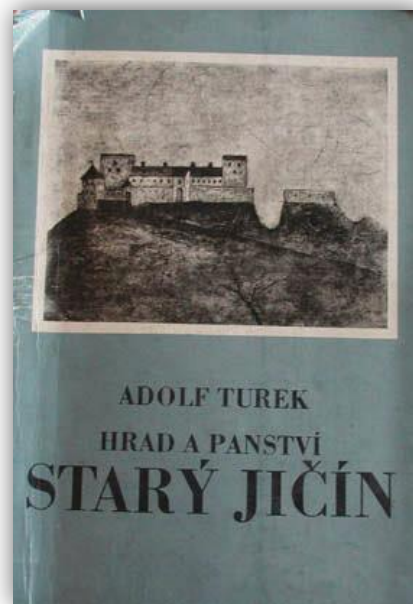
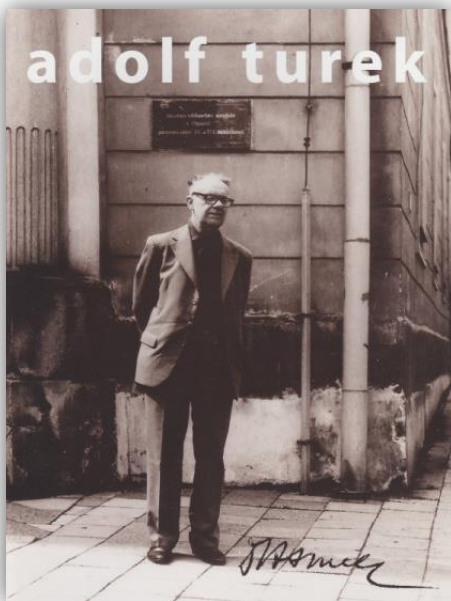

Kronika je psána velmi zajímavě a uchovává mnoho cenných zpráv jednak vlastního zážitku pisatele, resp. jeho paměti, jednak i na základě starších, dnes již ztracených, písemností. Využívá i vyprávění starých pamětníků a zčásti i zpráv novinových. Je tím cennější, že zachycuje mnohé události od sklonku 19. století do roku 1945. Sloh je poutavý, kronika se velmi dobře čte. Naše historické bádání by bylo mnohem snadnější, kdyby takových bezprostředních a živých líčení bylo více. Pro dějiny vzniku kostela, kaple a hřbitova je mimořádným pramenem.

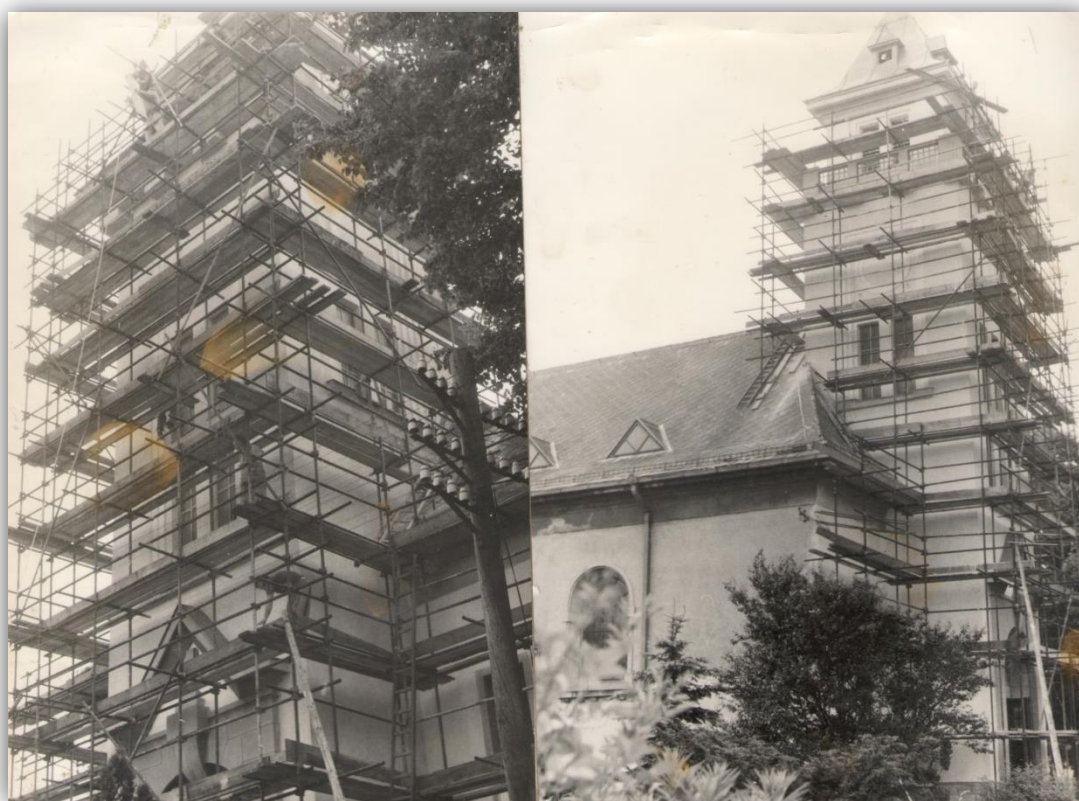
V Tisku 10. prosince 1971, Adolf Turek, II. oddělení Státního archívu v Opavě

K poznámce pana Dr. Adolfa Turka

Když v zimě na dvou členských schůzích ČSL byla čtená moje kronika, padly názory, že by to mělo znát širší občanstvo. Bylo ujednáno uspořádat veřejnou přednášku o historii naší obce. Nejpovolanější k tomu byl historik dr. A. Turek. při návštěvě u něho jsem mu svou kroniku nechal a po pročetí měn ji vrátil při oné přednášce 10.12.1971. svůj úsudek rovněž napsal a jak u přednášky, tak v písemných materiálech pro obec hodně zachytil z mé kroniky, což tam také je jím uvedeno.

Oprava kostela v roce 1978

Muži z Tísku při opravě kostela

Vítání pana arcibiskupa

Novodobé opravy

Věžní hodiny

Svatí Cyrile a Metoději, orodujte za nás!

